ORAS
Saulėta,
diena 45°, naktį 30.
Saulė teka 7:00, leidžiasi 5:10.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LIV P Ališauskas, K. 11 2 68 7312 S. Washtenaw Ave. CHICAGO, ILL., 60629 Chicago, Ill. — Pirmadienis, Vasario-February 5 d., 1968 m. Kaina 10c 30

SENAME HUE MIESTE VYKSTA GATVIŲ KOVOS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA IŠSIRINKO NAUJĄ PIRMININKĄ

ČIKAGA. — Šeštadienį, vasario 3 d. Amerikos Lietuvių Taryba sušaukė spaudos konferenciją, kurioje buvęs valdybos pirm. inž. Antanas Rudis pristatė naujos valdybos sąstatą. Pirmininku išrinktas inž. Eugenijus Bartkus. Pirmas vicepirmininkas — dr. Pijus Grigaitis. Sekretorius — dr. Vladas Šimaitis. Iždininkas — Mikas Vaidyla. II-sis sekretorius — Jonas Jasaitis. Iždo sekretorius — Jonas Talala. Vicepirmininkai: T. Blinstrubas, P. Dargis, J. Ewans, V. Jasius ir A. Wells.

Trumpą žodį tarė naujasis Alto pirm. inž. E. Bartkus, nurodydamas praeities Tarybos atliktus darbus ir jų reikšmę. Jis pabrėžė, kad nežiūrint pažiūrų, amžiaus ir politinių skirtumų, Amerikos Lietuvių Tarybos nariai visada sutaria vienu klausimu — Lietuvos Laisvės reikale. Čia niekada nuomonių skirtumų nebuvo ir nėra.

Apie paskutiniųjų mėnesių Alto darbus papasakojo buvęs pirm. inž. A. Rudys, savo pranešime įtraukdamas vizitą Baltuose Rūmuose, ministerio B. Balučio laidotuves Londone ir apsilankymą pas Kongreso vadus Washingtone. Kongresas Vasario 16 minės vasario 20 dieną. Atstovų Rūmuose tą dieną invokaciją pasakys vyskupas V. Brizgys, o senate — kun. A. Trakis. Pranešimą savo įspūdžiais papildė T. Blinstrubas ir E. Bartkus.

Apie pasiruošimus minėti Vasario 16 sukaktį Čikagoje pakalbėjo Čikagos Lietuvių Tarybos pirm. Julius Pakalka. Šiuo klausimu dar kalbėjo kun. A. Stašys, M. Vaidyla, L. Šimutis.

Trumpą žodį tarė gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Jis pabrėžė, kad lietuvių visuomenė Vasario 16 dieną turės išlaikyti egzaminą ir parodyti amerikiečių visuomenei, ko vertos visos Alto pastangos Washingtone, kiek reikšmingi yra paskelbimai 1968 metų — "Lietuvos Laisvės Kovos Metais". Konsulas neabejojo, kad Opera House salė vasario 18 dienos minėjime bus pilna, nes lietuviai ten susirinks ne koncertų klausyti ar kalbėtojų, bet pademonstruoti savo pritarimo Lietuvos Laisvės idėjai. Demonstracija tik tada bus pasisekusi, jei salė bus perpildyta.

Naujasis pirmininkas

Eugenijus Algimantas Bartkus gimė 1925 m. balandžio 4d. Dr. Juozo ir Eugenijos Bartkų šeimoje, Zubiškių dvare, Trakų apskrityje, Lietuvoje.

Pradinį ir vidurinį mokslą eina Ukmergėje, Šiauliuose ir Joniškyje.

1942 metais įstoja į Vytauto Didžiojo Universitetą, Technologijos fakultetą. 1944 m. pasitraukia į vakarus, kur po karo, 1946 metais įstoja į Darmstadt (Vokietijoje) Technologinį Institutą ir studijuoja statybos inžineriją. Tuo pačiu metu jis aktyviai dalyvauja lietuvių studentų sąjungoje ir Tautinėje korporacijoje "Viltis".

Į Ameriką atvyksta 1949 m. ir čia, Illinois Institute of Technology, 1950 m. baigia inžinerijos mokslus bakalauro laipsniu. Tolimesnes studijas tęsė vakariniame institute ir apgynęs tezę tunelių statyboje, 1955 m. pasiekia magistro laipsnį statybos inžinerijoje. 1960-61 metais gilina studijas Valparaiso universitete ir specialiuose M. I. T. kursuose atskaitomybės, electroninių mašinų ir "management and operations research" srityje.

Amerikoje aktyviai dalyvauja Tautinės srovės veikloje, LST Korp. Neo-Lithuania filisteriu, Tautinio Akademinio Sambūrio ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narys. 1958 iki 1961 metų pirmininkauja Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai. nuo 1959 m. šią sąjungą atstovauja Amerikos Lietuvių Taryboje.

Amerikinėje politikoje reiškiasi Respublikonų partijoje ir 1960—1964 metais yra lietuvių ryšininku prie šios partijos centro, o 1960 metų respublikonų konvencijoje yra vienas sekretorių.

Profesiniame gyvenime Eugenijus A. Bartkus yra eilės inžinierių ir mokslo organizacijų narys. Profesionaliam darbui yra registruotas inžinierius 40 Amerikos valstybėje ir Puerto Rico. 1963 m. suorganizuoja inžinierinę bendrovę "Bartkus and Associates, Inc." Nuo bendrovės įsteigimo jis yra jos prezidentas. Bendrovės centras yra Chicagoje, Ill. Bendrovėje be amerikiečių ir kitų tautybių inžinierių, dirba 18 lietuvių. Firma atlieka inžinerinius darbus Š. Amerikoje, Artimuose Rytuose, Japonijoje, Centrinėje Amerikoje ir kitur.

1959 metais veda Danguolę Pulkaunikaitę ir dabartiniu metu gyvena Beverly Shores, Ind.

Kiek gyventojų?

Sausio 25 d. Lietuvoj viską skaičiuojanti statistikos valdyba (Sov. S-gos statistikos įstaigos padalinys) paskelbė "duomenis" apie ūkinę padėtį, arba, kaip ji vadina, — apie 1967 metų "liaudies" ūkio plano įvykdymą. ("Liaudies" ūkis sovietinėj terminologijoj yra valstybės, ar dar tiksliau — biurokratų nuosavybiškai valdomas ūkis).

Nors tie pranešimai — apyskaitos kas metai ilgesni, bet kaip seniau, taip ir dabar joje vyrauja "procentomanija": beveik viskas rodoma tik palyginamaisiais procentais, vos kur niekur įterpiant vieną kitą absoliutinį skaičių. Tokia statistikos apžvalga pasilieka, kaip buvus, "lygtis su daugėliu nežinomųjų".

Tad beveik vienintelis dėmesio vertas duomuo toje statistikoje — gyventojų skaičius Lietuvoje. Sako:

"Negalutiniais apskaičiavimais, Lietuvos TSR gyventojų skaičius 1968 metų pradžioje buvo 3,058 tūkstančiai žmonių".

Prisimintina, kad prieš bolševikų-nacių sąmokslo įvykdymą tame plote, kurį dabar vadina "Lietuvos TSR", buvo apie 3,215 tūkstančių gyventojų. (E)

Amerikos karo vadai mano, kad Khe Sanh srityje ruošiama pati didžiausioji Vietnamo karo kova. Komunistams pavyko apsupti Khe Sanh srityje buvusius JAV marinus. Iš aplinkui esančių kalvų komunistų artilerija juos apšaudo. Panašiai komunistai buvo apsupę prancūzus Dien Bien Phu srityje. Prancūzai pralaimėjo vieną svarbų mūšį ir prakišo visą karą. Prancūzai neturėjo lėktuvų, o Amerikos lakūnai visą laiką gali pulti priešą. Kol amerikiečiai ruošėsi gintis Khe Sanh srityje, komunistų batalijonai puolė Saigoną ir kitus Pietų Vietnamo miestus.

AMERIKA SLAPTAI DERISI KORĖJOJ DĖL "PUEBLO" LAIVO PALEIDIMO

SEOULAS. — Pietų Korėjos radijas pranešė, kad Amerikos ir Šiaurės Korėjos atstovai jau tris kart susitiko paliaubų derybų mieste Panmunjome kalbėtis apie "Pueblo" laivo paleidimą. Pietų Korėjos vyriausybė neslepia, kad ji nepritaria tokioms deryboms, kuriose nedalyvauja Pietų Korėjos atstovai. Laivo pagrobimas esąs rimtas dalykas, tačiau daug rimtesnis yra nuolatinis Šiaurės Korėjos puldinėjimas prie paliaubų linijos ir bandymas nužudyti Pietų Korėjos prezidentą Parką. Susitikimai Panmunjome yra slapti. Pietų Korėja sužinojusi apie juos, kai jie pasibaigė.

Šiaurės Korėja paskelbė dar vieną "prisipažinimą". "Pueblo" laivo karininkas, leitenantas Stephen Harris, 29 metų, prisipažinęs, kad "Pueblo" buvo Šiaurės Korėjos teritoriniuose vandenyse. Jis prašęs pasigailėjimo ir paleidimo.

Stebėtojai galvoja, kad tie "prisipažinimai" rodo, kad komunistai galvoja neužilgo laivo įgulą paleisti.

Pentagono sluogsniai nurodo, kad "Pueblo" laivo kapitonas suspėjo sunaikinti didelę dalį slaptų įrengimų ir slaptaženklių knygų. Jis su keliais karininkais užsidarė vienoje laivo kajutėje ir net 47 minutes po korėjiečių įžengimo į laivą, naikino slaptą informaciją, kad ji nepatektų į svetimas rankas. Pentagone neabejojama, kad sužeidimai laive įvyko sprogdinant slaptus aparatus. Daugelis jų turėjo įrengtus sprogmenis prie aparatūros. Karininkams užteko paspausti du mygtukus, kad aparatai susprogtų.

Pietų Korėja išnaudoja šį incidentą reikalauti iš Amerikos daugiau ginklų ir kareivių. Ypač Pietų Korėjai yra reikalingi lėktuvai. Pietų Korėja, gavusi daugiau aviacijos, galėsianti pati viena gintis nuo Šiaurės Korėjos, jei kiltų karas.

— **Sovietinė statistika** skelbia, kad Lietuvos gyventojai praėjusių metų gale turėjo 339 mil. rublių pasidėję taupomosiose kasose. Taupomosios kasos yra vienintelė vieta santaupoms laikyti. Tai išeitų, kad vienam asmeniui santaupų vidutiniškai yra tik 111 rublių 85 kapeikos. Statistikos įstaiga rodo į tas santaupas, kaip didelį ūkinės gerovės pakilimo ženklą... (E)

— Sausio 24 d. 70 metų amžiaus sulaukė **Antanas Zauka**, vienas iš nedaugelio Lietuvos operos veteranų, Lietuvos operoje dirbęs nuo pat 1920 metų. Pradėjo kaip choristas, vėliau ilgą laiką buvo režisieriaus padėjėjas, nuo 1936 metų pradėjo pats režisuoti ir vėliau yra parengęs kelias dešimtis spektaklių. Po karo yra buvęs ir operos direktorium Vilniuje. (E)

Daug besimokančių, tik lygis neaukštas

Okupantų statistika ir propaganda Lietuvoj be atvangos įtikinėja, kad vargu ar yra kur pasauly toks didelis besimokančių nuošimtis, kaip dabar Lietuvoj. Esą, kas penktas ar net kone kas ketvirtas gyvas žmogus vienu ar kitu būdu lankąs mokyklą, — jei ne dieninę, tai vakarinę, arba studijuojąs ką nors neakivaizdiniu (susirašinėjimo) būdu.

Galima pamanyti, kad po beveik trijų dešimtmečių tokio gausaus mokymosi, dabar jau beveik visi Lietuvoj turėtų būti gerai išsimokslinę ar bent vidutiniškai prasimokslinę. Bet, jeigu net ir tikri, tie statistikos skaičiai terodo, kiek mokyklose esą vienaip ar kitaip įsiregistravusių. Skaičiuose visi vienetai lygūs, ir iš užu jų nematyt, kiek iš tos besimokančiųjų daugybės yra ne tik įrašyti, o ir ištiesų mokosi. Dar mažiau iš skaičių įmanoma pamatyt, kaip jie mokosi.

Tą skaičių užstojamą užkulisį kiek praskleidė vienas Vilniaus vakarinės (suaugusių) mokyklos mokytojas. Sako:

— Dabar visi žinome, kad į vakarines ateina apie 80 proc. nuobirų iš visuotinio mokymo mokyklų, dažnai apsiginklavusių ne vadovėliais, o tranzistoriais, futbolo rungtynes labiau vertinančių, negu pačias svarbiausias pamokas. Be to, dažnai ateina ne savo noru, o tėvų, mokytojų ir visuomeninių organizacijų raginami. Atėjęs prakiurkso, pasišaipo — rašyk jam "3"!

— Aukštesnėse klasėse padėtis kiek pageresė, tačiau mūsų mokinių žinių kreivė ne kyla, o kasmet krinta.

(Mokytojai dažniausia turi rašyti patenkinamus pažymius ir nesimokantiems neva mokiniam, kadangi tebeveikia dėsnis, anot kurio, jei klasėje daug blogų pažymių, tai kalti ne mokiniai, o mokytojas — nesugeba išmokyti. Išdykėliai ir tinginiai tą žino, todėl ir gali, vietoj pasistengę, akyplėšiškai šaipytis mokytojui į akis).

Kitas korespondentas, iš Švenčionių, irgi pateikia ryškių pataisų propagandinės statistikos piešiamam paveikslui. Rašo apie mokytojus neakivaizdininkus, tai yra, apie tuos, kurie susirašinėjimo būdu "lanko" pedagoginį institutą ir, žinoma, yra įskaityti aukštosiose mokyklose studijuojančių statistikoje.

Apie daugumą tokių švenčioniškių štai ką sako:

— Ir taip, per dešimtį metų vargais negalais įkopia į penktą kursą, o toliau... nė iš vietos. (E)

— **Jonas Palionis**, lietuvių kalbos katedros docentas Vilniaus universitete, sausio 15 d. Vilniaus universitete apgynė disertaciją ir įgijo filologijos daktaro laipsnį. Jo disertacija — monografija "Lietuvių literatūrinė kalba XVI-XVII amžiuje" neseniai išleista ir yra patraukusi daug dėmesio.

Disertaciją ginant, oficialus oponentas buvo dr. J. Jurginis, istorikas. Jo nuomonė, dr. J. Palionio darbas svarbus ne tik kalbotyrai, bei ir visai lietuvių kultūros istorijai. (E)

NELENGVA ATSIIMTI HUE MIESTĄ IŠ ĮSITVIRTINUSIŲ KOMUNISTŲ

HUE. — Pietų Vietnamo šiaurinėse provincijose visur komunistai puola didelėmis jėgomis. Artilerija iš "demilitarizuotos" zonos apšaudo amerikiečių policijas. Hue mieste kovos vyksta gatvėse. Kaip savo laiku Stalingrade, kovojama dėl kiekvieno namo, kiekvienos sienos. Čia civiliai gyventojai, kurių buvo apie 40,000 turi didelių nuostolių. Hue mieste dingo 30 amerikiečių civilių. Pietų Vietnamo kareiviai kovoje nesiskaito su priemonėmis, mieste naudojama artilerija, tankai ir lėktuvai. Hue miestas yra buvusi imperinio Vietnamo sostinė. Čia yra sustiprintų sienų, pilių ir akmeninių bokštų. Juose dabar įsitvirtinę komunistai.

Šeštadienį buvo paskelbta, kad komunistų žuvo nuo pirmadienio 12,704. Sekmadienį dar žuvo virš trijų tūkstančių. Savaitiniai abiejų pusių nuostoliai toli pralenkia ligšiolinius Vietnamo karo nuostolius ir pralenkia net Korėjos karo žuvusius per savaitę.

Per 24 valandas komunistai iššovė apie 600 artilerijos sviedinių. Marinų bazė Khe Sanhe kas valandą tikisi komunistų masinio puolimo. Marinų bazė yra apsupta. Jai vadovauja pulkininkas David Lownds, 47 metų amžiaus II-jo pasaulinio karo ir Korėjos karo veteranas.

Saigone komunistai dar laikosi keliose izoliuotose vietose. Jų bandymas paimti miestą nepavyko. Gyvenimas pradeda sugrįžti į normalias vėžes.

Demonstruoja prieš Pietų Afriką

NEW DELHI. — Indijoje prasidėjo Jungtinių Tautų konferencija prekybos ir kraštų išvystymo reikalams. Konferenciją sutrukdė piktos demonstracijos prieš Pietų Afrikos delegaciją, kuri irgi šioje konferencijoje dalyvauja. Indijoje studijuoją Afrikos kraštų studentai gatvėse reikalauja išmesti P. Afriką iš konferencijos. Pačioje konferencijos salėje Ugandos atstovas protestavo prieš P. Afrikos dalyvavimą.

Konferencijos pirmininkas, Indijos prekybos ministeris Dinesh Singh nutarė, kad nėra tokių taisyklių, kuriomis pasiremdama konferencija galėtų išmesti vieną ar kitą dalyvį.

Indijos premjerė Gandhi savo kalboje pastebėjo, kad turtingos pasaulio valstybės turi padėti naujoms, beaugančioms šalims, nes jei jos nepadės, pasaulyje gali kilti sąmyšis, kuris daugiausia pakenks pasiturinčioms valstybėms.

Azijos tautų Laisvės diena

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas sausio 23 d. posėdį paskyrė paminėti Azijos Tautų Laisvės Dienai.

Ši diena yra metinė — dabar jau keturioliktoji — sukaktis nuo 22 tūkstančių kinų ir šiaurės korėjiečių belaisvių apsiprendimo negrįžti namo, t. y., Kinijon ar šiaurinėn Korėjon, kol tenai viešpatauja komunistinė valdžia. Jie Korėjos karo metu buvo patėkę pietinės Korėjos bei Jungt. Tautų pajėgų nelaisvėn, iš kurios buvo paleisti įvykus paliauboms. Tai buvo apsisprendimas negrįžti nelaisvėn.

Pavergtų Europos Tautų Seimas, minėdamas tą masinį apsisprendimą laisvei, priėmė atitinkamą rezoliuciją, kurią pateikdamas seimo vicepirmininkas albanų atstovas V. Germanji sakė:

— Patvirtinkim savo pasiryžimą apsisprendimo ir valstybinės nepriklausomybės idėjai, kad ją laimėtų visos tautos; parodykim Rytų bei Vidurio Europos ir Azijos tautų solidarumą ir vienybę kovoje dėl sukūrimo pasaulyje laisvų tautų bendruomenės, pagrįstos laisvės ir teisingumo viešpatavimu.

Iškilmingame posėdyje kalbėjo Kinijos, pietinės Korėjos ambasadoriai ir pietų Vietnamo atstovybės patarėjas. Kalbėjo taip pat Jungtinių Valstybių Atstovų Rūmų narys Lester L. Wolf (D., N. Y.), kurs tarp ko kita pareiškė: — Reikalaujų rinkimų pavergtose tautose visam pasauly, visiškai pasitikėdamas, kad komunizmas bus atmestas.

Lietuviškas įrašas Antarktikoje

Į Antarktiką, su tryliktąją rusų tyrinėtojų ekspedicija, yra nusiųstas ir lietuvis Rimantas Skiauteris, kaip Tiesos korespondentas. Mirne, rusų stovykloje Antarktikoje, yra įrengtas stulpas, ant kurio pritvirtinami užrašai — atstumo rodyklės, rodančios atstumą iki įvairių miestų. Tas rodykles pritvirtina įvairūs ekspedicijos dalyviai, patys pasirinkę miestą, į kurį rodo atstumą. Rimantas Skiauteris pranešė, kad šių metų sausio 23 dieną jis iškilmingai pritvirtinęs prie to stulpo lietuviškai parašytą įrašą: "Vilnius — 14,652 km.".

Savo žygio intenciją R. Skiauteris apibūdino šiais žodžiais: "Mūsų respublikos sostinės vardas pirmą kartą ir visiems laikams įtrauktas į šį savotišką internacionalinį paminklą, į įvairių šalių, kurių pasiuntiniai dalyvavo antarktinėse ekspedicijose, sostinių sąrašą". (E)

Už megztinį atiduoda vilnas

Sausio 24 d. Vilniaus Tiesoje korespondentas iš Pakruojaus džiugiai pranešė, kad ten galima gauti už vilną megztinį. Pakruojaus rajono mezgyklose esą dabar galima, nunešus vilnų, iš karto gauti atitinkamą kiekį mezginių: pirštinių, kojinių arba ir pilnų megztinių.

Redakcija, tačiau, nepastebėjo, kad ta linksma naujiena prastai derinasi su himnais neregėtam Lietuvos supramonėjimui. Nes Pakruojiečių "išradimas" liudija, kad vietos žmonėms reikalingoji pramonė, nepaisant pramonės iškilimo kitose srityse, tebėra labai primityvioje stadijoje. Lietuvoj mezginių įsigijimas už klijento parūpintą vilną buvo senokai žinomas ir praktikuojamas, bet pačiais sunkiausiais ūkinio pakrikimo laikais.

Dėl bilietų pardavimo į Vasario 16 d. minėjimą

Mūsų spaudoje pilna raginimų, kad nusipirktume iš anksto bilietus į š. m. vasario 16 d. iškilmingą minėjimą, nes perkant prie įėjimo beveik pusė bilieto kainos atitektų nelietuviams. Žinome, kad kiekvienas centas Lietuvos laisvinimo reikalams yra labai reikalingas, būtų tikrai gaila, jei dalis tų centų ar dolerių patektų ne į tas rankas.

Pačiūrėkim dėlko dalis pajamų gali nukeliauti kitur: Bilietai į minėjimą parduodami tiktai "Marginiuose". Kodėl? Norint, kad 3,500 žmonių talpinanti salė būtų pilnai ar apypilniai užpildyta, reikėtų bilietus pardavinėti kiekvienoje lietuvių gyvenamoje kolonijoje. Taip buvo daroma į mažesnio mąsto parengimus. Manau, kad rezultatai turi būti geresni, negu pardavinėjant bilietus tik vienoje vietoje. Štai mažas pavyzdys: Š. m. sausio mėn. 23 d. nuvažiavau į "Marginius" nusipirkti bilietų. Aišku, neparduotų bilietų buvo dar labai ir labai daug. Pavažiavęs sutinku savo kaimyną, kuris klausia, kur aš dabar sningant važiavau? Sakau, kad buvau "Marginiuose" nusipirkti bilietų į Vasario 16 d. minėjimą. Klausiu, ar jis dalyvaus minėjime, ar jau nusipirko bilietą. Jis man atsako, kad minėjime tikrai jis bus, bet, jei bilietai būtų pardavinėjami mūsų gyvenamoje kolonijoje — Cicero, tai jis nusipirktų iš anksto, o dabar tai jis nusipirksiąs prie įėjimo.

Tai taip mano kaimyno dalis pinigų pateks ne ten, kur jie turėtų patekti. Girdėjau tokių yra ir daugiau.

Kodėl negalėtų rengimo komitetas pardavinėti bilietus kiekvienoje lietuvių kolonijoje, nejaugi tai sudarytų didelių keblumų. Iš Cicero ar Melrose Park į "Marginius" nėra taip labai arti, o ypač tiems, kurie neturi savo automobilio. Mano supratimu, bilietai galėtų būti atsiųsti pardavimui į visas lietuvių kolonijas, o neparduoti bilietai, iki komiteto nustatytos datos, turi būti grąžinti komitetui, kad pastarasis spręstų ką su jais toliau daryti. Tikiu, kad rezultatai būtų teigiami.

Prašau rengimo komitetą neužsigauti, kad lendu ne į savo reikalus. Rašau ne tam, kad norėčiau ką nors kritikuoti, bet tam, kad kuo daugiau bilietų būtų parduota ne prie kasos, bet ten, kur už parduotus bilietus visos pajamos patektų ten, kur jos yra būtinai reikalingos.

Gal rengimo komitetas galėtų painformuoti visuomenę, kodėl bilietai parduodami tik vienoje vietoje.

Alf. Gailius

Suvalkiečių metiniame susirinkime

Lietuvių Suvalkiečių Draugija jau pradėjo savo darbo veiklos 30 metus. Tai džiugus faktas ir garbė visiems nariams, kurie priklauso šiai organizacijai. O jai priklauso apie 250 narių. Kiekviename susirinkime įstoja vis naujų, nes ten randa daug savo draugų ir, be to, ji yra nariams naudinga keliais atvejais. Pav.: mirus nariui duodama vainikas arba išmokama jo giminėms $20. Sergantiems ligoninėje pasiunčiama gėlių, o mirusiems, jei pageidaujama — suteikiami ir karsto nešėjai, jau neskaitant apie gvųjų darbo, veiklos, turimus susitikimus bei malonumus.

Ten smagu priklausyti ir dirbti, nes visi yra labai draugiški ir mieli. Ten nebūna jokių ginčų dėl valdybos rinkimų ar kitų darbo nepasidalinimo reikalų. Nėra jokios opozicijos, o tik bendras darbas ir pagarba vieni kitiems.

Metinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. Hollywoodo salėje. Jį pravedė pirm. A. Burbienė. Buvo pagerbti mirusieji nariai: R. Budrikas, T. Mickūnas ir V. Bulauskas. Įstojo taipgi 3 nauji nariai: J. Jonikas, Jz. Bacevičius ir K. Stukas. Jie buvo priimti rankų plojimu ir kvietimu įsijungti į šią draugiją.

Valdyba padarė savo pranešimus apie 1967 m. veiklą. Jie buvo priimti ir valdybai pareikšta padėka. Patvirtino ją kitų metų veiklai be jokio pakeitimo, kai nut. raštin. Eug. Strungienės buvo perskaitytas protokolas. Dabar valdybą sudaro: pirm. Adelė Burbienė, vicepirm. Julija Sačauskienė, iždin. Antanas Gintneris, nut. raštin. Eugenija Strungienė, fin. sekr. St. McNamee-Mickevičiūtė ir kontr. rašt. bei koresp. O. Švirmickienė.

Knygų patikrinimo komisijos pirm. Jonas Šulca perskaitė smulkią pajamų ir išlaidų apyskaitą. Ji buvo gerai sutvarkyta ir aiški. Pasirodo, kad suvalkiečiai visiems duoda kasmet aukų ir padaro kitų gerų darbų. Jie kasmet turtėja narių skaičiumi ir pinigais, kurie yra laikomi banke. 1967 m. pajamų turėta $1,431.39, išlaidų — $841.89. Gryno pelno liko $589.-50. Draugija paaugo šia suma metų laike. Iš viso Lietuvių Suvalkiečių Draugija jaū turi kasoj -11,245.99. Savo narių darbštumu, tvarkingumu ir bendru susiklausymu tai įmanoma padaryti.

Nutarta vasario 25 d. Hollywoodo salėje vėl surengti viešą pobūvį nariams ir svečiams. Buvo išrinkta komisija iš: J. Šapelio, J. Joniko ir L. Šapelienės. Į parengimo talką užsirašė šie talkininkai: D. Ketvirtis, A. Trakin, A. Stukas, Levanauskas, Klimas, J. Šulca, Bayer, K. Stukas, S. Stankus, B. Gelsin, O. Švirmickas, Jz. Balčias, Jz. Babrauskas ir kiti.

Nutarta Lietuvių Suvalkiečių Draugijos 30 metų jubiliejų atšvęsti rudenį, bet įspėta, kad nebūtų kartu su namų savininkų organizacija Marquette Parke ir Našliukų banketu. Jau užsakytas J. Joniko orkestras.

Vėliau buvo linksmos vaišės ir draugiški pokalbiai.

Antanas Gintneris

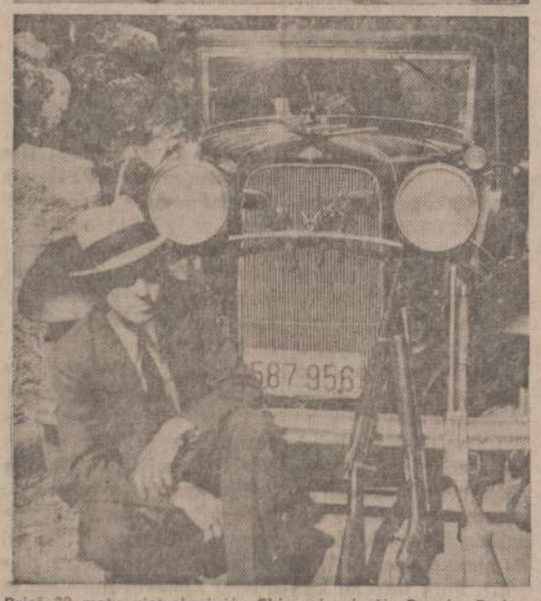

Prieš 30 metų pietvakarinėje Chicagoje siautė Bonnie Parker ir Clyde Barrow. Policijai pavyko šią įsimylėjusią porą nuginkluoti ir suvaldyti. Jų jau nėra gyvųjų tarpe. Viename Chicagos garaže rastos užkištos šios fotografijos, kurios seniems čikagiečiams primins pinigus daugeliui atėmusią porą.

Tauragės klubo veikla

Sausio 13 d. tauragiškiai turėjo savo metinį susirinkimą. Nors snigo, bet "užsispyrusiems žemaičiams" tas nekliudė, ir prisirinko beveik pilna Marquette salė narių. Susirinkimą atidarė pirmininkas Jonas Zimkus, o jam pravesti pakvietė pirmininku Petrą Rimkų, sekretoriumi — Justiną Šidlauską. Pereito susirinkimo protokolą perskaitė kl. sekretorius Bronius Liškus. Protokolas, revizijos aktas ir valdybos pranešimai buvo priimti be pataisų. Susirinkusieji džiugiai sutiko žinią, kad valdybos ir komisijų darbštumo dėka, pereitais metais vėl įnešta kason virš 2,000 dol. pelno.

Pagirtinas klubo valdybos sumanymas, pagerbti šeimininkes. Pirmininkas J. Zimkus pakvietė, virtuvėje užsiėmusias, visas šeimininkes. Susirinkusioms prie prezidiumo stalo pirmininkas išreiškė joms padėką už didelį triūsą, talkininkaujant klubo parengimų sunkiame darbe, o valdybos narė Ona Peterienė prisegė kiekvienai baltos rožės žiedą ir įteikė po pakėtėlį. Bet liko paslaptis, kas tuose pakėtėliuose buvo. Apdovanotos: Marcelė Garlevičienė (pirmininkė), St. Strokienė, Lidija Zimkienė, Ona Kryževičienė ir Uršulė Dambrauskienė. Sudarant šeimininkių komisiją 1968 metams, Uršulei Dambrauskienei pasitraukus, papildomai dar išrinktos Julė Bobinienė, Kazė Brazienė ir Ona Aukštuolienė.

Klubo valdyba permokta ta pati: Jonas Zimkus, Bronius Liškus, Ona Peterienė, Aleksas Pipiras ir Vacys Brazas. Pramogų komisijon išrinkti: Vladas Vitauskas, Bruno Matelis, Petras Stulga ir St. Aukštuolis. Ligonių lankymą sutiko tęsti Juzė Stulgienė. Revizijos komisija: Petras Rimkus, Kazys Ulevičius ir Kazys Kupreišis.

Neseniai mirusio klubo nario Zabuko (buv. savan. kūrėjo ir Klaipėdos kr. išvadavimo sukilėlio) įamžinimui, Bronės ir Petro Macnorių iniciatyva, narių tarpe surinkta 200 dol., kurie jo vardu įnešti Liet. Fondui. Klubas nuo savęs taip pat remia Lietuvių Fondą, mokėdamas po 200 dol. kas metą.

Klubo nariai džiaugiasi valdybos ir komisijų darbštumu. Kapitalas didėja ir auga po porą tūkstančių dolerių kas metą. Norėtųsi prie to čia padiskutuoti vieną mintį. Jei klubo užsimojimas būtų tik tam, kad augintį kapitalą, ir tik tam, kad jis vis didėtų, ar būtų pateisinamas ir dėkingas vadovybės ir narių įdedamas nelengvas darbas. O gal valdyba turi kokius planus kurių dart neskelbia? Bet sutaupyti kapitalą tik tam, kad nariams išmirus, po eilės metų, kai beliktų keliolika ar keli nariai, jie "teisėtame" susirinkime nutartų tuos tūkstančius pasidalinti tarp savęs, kaip dabar vykdo kai kurie klubai, įsisteigę dar prieš dypukų atvažiavimą. Šiuo atžvilgiu, ar nebūtų naudingiau ir garbingiau klubui, jei jis jau dabar pasireikštų kurioj nors kultūrinės, švietimo ar sporto srities veikloje.

Po susirinkimo, apie 100 narių buvo pakviesti prie karštų valgių vakarienės ir gaivinančių gėrimų. Kosto Ramanausko orkestrui griežiant, pasilinksminimas užsitęsė ligi po pusiaunakčio.

Juozas Šlajus

CICERO

Į mūsų koloniją iš Chicagos atsikėlė Kenučių šeima. Seną savo vietą turėjo apleisti su nuostoliais, nes ten kuriasi neramus, triukšmaujantis gaivalas. Kenučiai čia susirado ramią vietą ir mano ramiai pagyventi. Kenutis yra pasidarbavęs Lietuvių Auditorijai. Auditorija dar yra lietuvių rankose, bet kaip bus toliau — nežinia.

Mūsų Liberty namai iš senų laikų yra apšaukti kaip raudonų vabalų lizdas. Bet iš tikro taip nėra. Direktorių sąstate yra ir mūsų: P. Kimbarkas, P. Simokaitis ir Breivės. Greitai bus šėrininkų susirinkimas, kuriame bus išrinkti nauji direktoriai ir aptarti visi reikalai. Visa bėda, kad jau susenome ir nėra pasišventimo dirbti.

Lietuvių Namų metinis susirinkimas įvyks vasario 13 d., Liberty name. Nauja valdyba perims pareigas. Jiems linkiu pasisekimo ir ištvermės dirbti savo kolonijai.

Cicero D.

Paryžiuje filmų aktorius Rod Steiger laimėjo šį trofėją.

Kun. Mažrimo skundą atmetė

1967 m. gruodžio 11 d. Naujienos rašė, kad kun. Mažrimas apskundė teismui p. Silvestrą Balčiūną dėl paskolintų ir negrąžintų pinigų. Balčiūnas buvo suimtas ir padėtas į kalėjimą, kol padėjo užstatą.

Gruodžio 28 d. teisėjas, susipažinęs su kun. Mažrimo skundu, įteiktais Poly-Meric korporacijos bei p. Silvestro Balčiūno dokumentais, ir apklausinėjęs kun. Mažrimą, jo kaltinimus ir skundą atmetė, kaip neturinčius pagrindo. Čia pat jis įsakęs p. Balčiūnui atsiimti užstatą.

Kun. Mažrimas nusipirko korporacijos 5,400 šėrų už $27,000. P. Balčiūnas asmeniškai kun. Mažrimo pinigų negavęs, jais nepasinaudojęs. Jie buvo investuoti Poly-Meric korporacijai. Visi šėrai įrašyti į korporacijos knygas ir kun. Mažrimas pasirašęs.

Atpasakodami netikslią Chicago Tribune gruodžio 8 d. žinią, pakartojome jos tvirtinimus: 1, kad Balčiūnas susipažinęs ir susidraugavęs su kun. Mažrimu 1946 metais Vokietijoje, o tikrovėje jiedu susipažino tiktai 1961 m. Chicagoje, 2. kad kun. Mažrimas buvęs p. Balčiūno, atvažiavusio Amerikon 1959 m., sponsoris, tuo tarpu p. Balčiūnas atvažiavo Amerikon 1958 m. vasario 15 d., o jo sponsoris buvęs tikras po brolis Petras Balčiūnas, gyvenantis Clevelande.

Atsiprašome p. Balčiūną už paskelbtas netikslias žinias, pakenkusias geram jo vardui.

Naujienų Redakcija

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Silkutės alwives gręsia apkrėsti ežero vandenį

Komercinės žvejybos Didžiuosiuose ežeruose biuro direktoriaus Carbine perspėja dėl naujo didelio pavojaus Michigano ežero vandeniui iš pusės tų sidabrinių žuvelių, vadinamų alwives, kurias šimtais milijonų bangos pavasariais pradeda išmesti į krantų. Paskutiniais laikais jos Michigane sudaro 95 nuošimčius visų šio ežero žuvų. Kilusios iš šiaurės Atlanto vandens, ežeruose negaudamos reikalingo kiekio jodo, jos nuo vasario mėnesio pradeda masiniai mirti dar tebebūdamos ežero viduryje ir jo gelmėse, kur dugne nugula storais klodais, kaikuriose vietose iki 6 pėdų storumo.... Dar negalima esą įsivaizduoti, kaip tokios nuosėdos dugne atsilieps į ežero vandens kokybę. Iki šiol buvo rūpinamasi, kaip gelbėti ežero vandenį nuo teršimo jo pakraščiais; dabar prisideda nauja problema...

Parduodami iš naujų modelinių namų baldai 30% iki 50% nuolaida, televizijos, šaldytuvai, skalbimo mašinos, virimo ir šildymo krosnys. Galima pirkti išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvis

BEN GRIGONIS

6154 So. HALSTED STREET. TEL. TR 3-0086

Yra vieta mašinoms pasistatyti.

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Now at GLASER'S

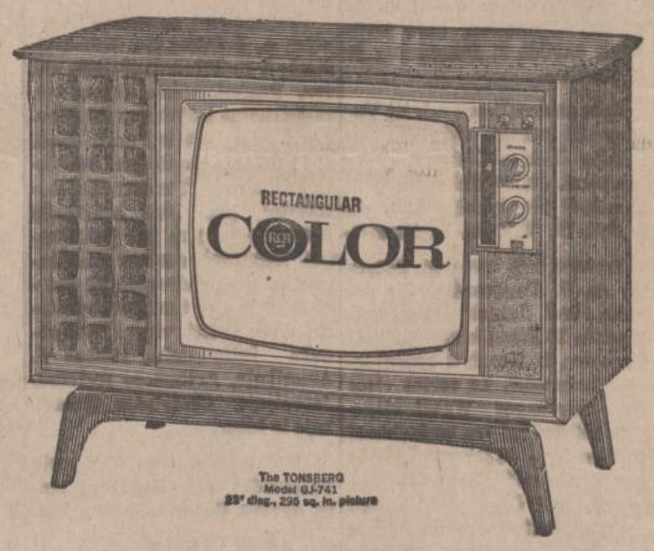

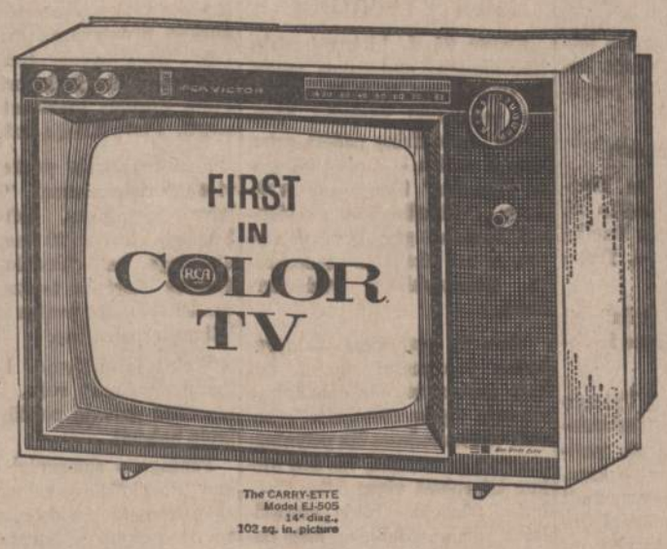

COME IN TODAY! LOW PRICES

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 SO. KEDZIE AVE. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

L. J. VAIČIŪNIENĖ

TVIRTOVĖS BE VĖLIAVŲ

Nežinau, kas yra išradėjas čia mūsų kelionės lietuviškos stotelėse ir stotyse kelti gyvenamo krašto ir savo tautinę vėliavą į vieną stiebą. Nežinau, ar tas išradimas jau "užpatentuotas", ar tik bandymas. Spaudoje dėl to reiškinio nesu pastebėjusi jokio žodžio. Neturiu nė vėliavos vartojimo apeigų statuto. Nusibodus laukti autoritetingo balso, anot tos dainos, prabilsiu kaip moku, nors iš to, kas matyta ir tebematoma. Prabilti dar pabudina 1967 m. VIII 12 d. "Drauge" "Ateitininkų Sendraugių stovykla" straipsnio atpasakotos dr. J. Pikūno paskaitos toks skyrelis: "Prof. Pikūnas pageidavo, kad skautai veiktų dvigubai — trigubai daugiau, tada ir ateitinnkams būtų iššūkis ir priešingai, nes šios dvi organizacijos turi savo tiksluose daug ką bendro ir daug gali viena kitą papildyti".

Tai šviesa ir tiesa spindinti mintis, taisytina ne tik šiom dviem organizacijom, bet atskiriems asmenims, šeimoms, tautoms, žmonijai.

Šias dvi organizacijas, ypač stovyklavimą, su jo turiniu ir išraiška yra lyginęs kun. A. Saulaitis, tautinio auklėjimo priemone pabrėžęs tarptautiniškumą. Aš čia tuo tarpu užkliūsiu už tautiškumo, tautos vėliavos kėlimo būdo, kurio jis daiktiškai nepaminėjo.

Tautų, taigi ir mūsų tautos laisvės išreiškimas yra tautos vėliava, (nekalbant apie tautos himną), išsiskleidusi iš tautos gelmių. Ji yra vienodai aukščiau visų valdančių partijų, jų kovų dėl valdžios, ji neliečia nė pasaulėžiūrinių skirtumų. Ji yra visiems lygus tautos žemiškosios tėvynės regimas ženklas, nelyginant lyg tautinis sakramentas, visų telkinių šūkių bendra išraiška. Vėliavos, įsirašiusios šūkį **Tėvynei**, tarnauja tautos vėliavai.

Visos tautinės vėliavos, reikšdamos tautų laisvę, **yra erdvėje — vietoje šalia** viena kitos ir eina atskiru savo taku nepriklausomai nuo to, kada jos savo vėliavas iškėlė ir įstojo į tautų eilę. Eina, pasidairydamos iššūkio kitų šalia einančių tautų ir pačios kitas iššaukdamos. Jeigu tauta stipresnės ginkluotos jėgos pavergta, mūsų atveju, o jos tremtinei vėliavai ledžiama svetur šalia kitų vėliavų tam tikrose vietose ir laiku kilti, kiekviena tauta, pati save suvokianti, tą leidimą išnaudoja šimtu procentų. Kad vėliava ir himnas yra tautų laisvės nepriklausomybės regimieji ženklai, įrodo ir pavergėjai, uždrausdami buvusioms nepriklausomoms tautoms giedoti himną ir kelti vėliavą. Kova dėl vėliavos laisvės yra sinonimas kovos dėl tautos laisvės.

Jeigu vėliavos yra lygiateisės tautų laisvės emblemos, tai ir vartojimas, kėlimas simboliškas, vienos į vieną stiebą, simbolizuojantį atskirą vietą šalia viena kitos ir laisvą kelią veržtis į aukštį.

Atsiliepimas į iššūkį

Daiktiškai "konkrečiai" atsiliepiant į iššūkį, atsimintina, jog vienos **tautinės** vėliavos kėlimo į vieną stiebą laikėsi skautai-ės nepriklausomoje Lietuvoje, pradedant dieninėmis iškyloms ir baigiant ilgesnėmis stovyklomis, savo rankomis įsirengtomis tam kartui. Laikėsi, būdami pakeleivingi, iki sustojimo svečiose šalyse, laikosi, bent iki šiol, čia. Kas yra buvęs jų stovyklose, ypač nuolatinėje Rako padovanotoje, matė prie vartų ir bendroje vėliavų pakėlimo aikštėje mažiausiai du stiebu — krašto vėliavai ir savajai. O pastovyklėse po vieną stiebą tik savajai.

Atsimenu, 1938 m. Tautinėje stovykloje Panemunėje visų dalyvavusių tautų vėliavų aikštėje atskiruose stiebuose iškeltas vėliavas ir įspūdingas apeigas. Sritinės, rajoninės, bendroje stovykloje stovyklėlės buvo įrengtos pagal sričių savybes, savo kiemuose turėjo po vieną stiebą savajai vėliavai ir po atskirą tos tautybės vėliavai, kurios skautės į tą rajoną buvo paskirtos.

1948 m. Vokietijoje, Mitenwalde, Tautinės stovyklos bendroje vėliavų aikštėje buvo 4-ri stiebai: pasiprašė kartu pastovyklauti po būrelį latvių ir, rodos, vokiečių skaučių.

1958 m. Tautinėje stovykloje taip pat. Ne kitaip bus ir šiais metais jau ketvirtoje sukaktuvinėje stovykloje ir stovyklose.

To paties vėliavų kėlimo būdo skautai laikosi ir tarptautinėse stovyklose "Jamborése". 1967 "Skautų Aido" 7 nr. 153 pusl. "Lietuviai Tarptautinėje Jamboréje" vėliavų aikštėje suskaičiau 24 stiebus su iškeltomis vėliavomis. Jų viename pažinau ir mūsų tautinę vėliavą. Ten stovyklavę lietuviai skautai siuntė visiems sveikinimus iš po savo vėliavos ir visų kitų. Ar būtų patikę mums, jei toje stovykloje mūsų vėliava būtų buvusi pakabinta po kuria kita, nors ir stovyklaujamo krašto, vėliava? O ta, kuri kita kažin ar norėtų tokios priekabės?!

Gyvaplaukiais ir nešukuotais plaukais apauges britų jaunas dainininkas ir šokėjas John Lennon dabar vaidina kino filme. Nuskusto ir apvalyto jaunuolio mergaitės negali atpažinti.

Atskirai tautines vėliavas kelti būdas nėra skautų išradimas, "privilegija": jie tik neišsiskiria iš savo tautos ir visuotinės tvarkos. Po vieną vėliavą į vieną stiebą būdavo keliama ir visos tremties, vadinamose DP, stovyklose, visose trijose "zonose". O tos zonos buvo prižiūrimos trijų didelių valstybių — viena iš jų Amerikos. LE XIV tome "Vėliavos pakėlimo iškilmės Lehrtės lietuvių stovykloje", matome foto nuotraukoje vėliavas keliamas į atskirus stiebus.

Chicagoj "piknikavietėse, daržuose matau prie tiltelių "estradų" šalimis po kilpą įstatyti abiem vėliavom. (Ar visose, tikrai nežinau).

Tėvų Jėzuitų bažnytkaimyje — po stiebą šalimis paminklo ir salėje šalimis scenos.

Lietuvių šventovėse, kuriose laikomos vėliavos, jos stovi atskiruose laikytuvuose.

Žinau ir keletą kuklučių lietuvių namelių, kurių kiemelių išgatviniuose kampuose stovi po stiebą, o per įprastines šventes viename iškeltą krašto vėliavą, kitame mūsiškę.

Jei lietuvių pavyzdžiai, keliantiems į vieną stiebą kelias vėliavas, būtų per silpnas iššūkis, pasižiūrėkime į gyvenamo krašto pavyzdžius. 1967 m. VIII mėnesio vieną dieną mačiau pačiame Marquette parke Chicagos Apygardos "distrikto" pradžios mokyklų dienos iškylą. Joje į eilėmis sustatytus stiebus buvo iškelta vis po vieną vėliavą. Toji iškyla Vl. Ramojaus paminėta "Drauge".

Bus trumpiau paminėjus, jog aš jokio krašto žemėje nesu mačiusi ir dabar nematau nei tautinių, nei bažnytinių vėliavų, kelių viename stiebe kur nors stovinčių. Nesu mačiusi nė jokioje eisenoje — nei bažnytinėje, nei tautinėje, nei valstybinėje, nei Pavergtųjų tautų demonstracinėje prie vieno stiebo nešamų po kelias vėliavas!!!

Mačiau, ir tebematau štai kur: šiame krašte lietuvių kai kuriose nuolatinėse, ateičiai rengiamose ar įrengtose, dešimtis šimtus tūkstančių kaštavusiose, kaip jos pačios skelbiasi, stovyklavietėse, sodybose, bažnytkaimiuose — "kompaktinėse kundūrėlėse".

Pirmiausia, toje pačioje Dainavos stovyklavietėje, kurioje prof. Pikūnas paminėjo anąjį iššūkį, apie kurią "Draugo" 1967 metų V 24 rašo: "Lietuvybės tvirotvę bekuriant" su poantrašte: "Reikėtų palikti įrodymą, kad dirbame jaunajai kartai". O dėstyme pabrėžia: "Dainava lietuviškų organizacijų yra labai pageidaujama ir jau 1968 metų vasarą yra užimta daugumoje (tur būt norėta pasakyti daugiausia) "tų pačių organizacijų, kaip ir šįmet".

Pasižiūrėkime tik į tų metų vasaros foto nuotraukas "Drauge" VIII 5 d. "Dirvoje" VIII 2 d. Po jomis parašas: "Dainavoje mergaičių stovykloje vėliavos pakėlimas". Mergaitės tempia paskui viena kitą viena virvele pamautas į vieną stiebą dvi vėliavas. "Aidų" 1967 m. 9 nr., skirtame lietuviams mokytojams pagerbti, matome mokytojus, keliančius dvi vėliavas į vieną stiebą... Po nuotraukos parašas: "Mokytojų studijų savaitės dalyviai **vėliavos** pakėlime" (vėliavos mano pabraukta).

Antra, Putname, lietuvaičių seserų kaimelyje, kur kun. Yla pastatė Lietuvos karaliaus Mindaugo vardo pilį, kai dabar džiaugiamasi, kad baigtas moderniškas pastatas, visi žino, tik vienas aikštėje stiebas. 1967 VII 19 d. "Dirvoje" liudijanti foto nuotrauka, kad stovyklautojos mergaitės kelia dvi vėliavas į vieną stiebą. Po nuotraukos parašas: "Putname prasidėjo mergaičių stovykla. Vėliavos pakėlimas".

Trečia, 1967 IX 13 d. "Dirvoje" foto nuotrauka "Vaizdai ir korp. Neo-Lithuania stovyklos Rex Terrase. Viršuje vėliavos pakėlimas". Keliamos dvi vėliavos į vieną stiebą. Vadinasi, neatsiliko nuo naujo išradimo nė Neo-Lithuania.

Ketvirta, lietuvių pranciškonų lietuviško stiliaus dvarelyje, kur veikia ir lietuvių kilmės berniukams aukštesnioji mokykla, kieme vienas stiebas (šalia kito nematyti, nebent būtų toliau).

Penkta, yra atskirų lietuvių ir šeimų turtuoliškai įsirengtų gyvenviečių, kur stypso vienišas stiebas.

Galėjote pastebėti, kad vienu stiebu kelių vėliavų (dviejų) kėlimas vadinamas **ne vėliavų**, bet **vėliavos**, reiškia vienos. Įdomu, kuri iš dviejų vėliavų nelaikoma vėliava?

Kas nežino, jei viena vėliava keliama išlaukujoje, oficialioje, vietoje, tai tik, kaip ir turi būti, gyvenamo krašto (Nebent būtų gautas kitai vienai kelti leidimas). Kur nors po nakčiai randamą iškabintą svetimo krašto vėliavą policija nukabina, o surastas iškabintojas baudžiamas.

Ne be reikalo G. Musteikytė stebėjosi, (Šį pavyzdį rašau antrą kartą), kad Vokietijoje, viršuje Vasario 16-tosios lietuvių gimnazijos rūmų plazda tik viena mūsų trispalvė.

Tūlas kelių vėliavų į vieną stiebą kėlimą pagrindžia paprastu nepagalvojimu. Betgi šisai reiškinys ne toks paprastas, bent ne iš kasdieninių paprastųjų "smulkmenų", kad duotųsi pateisinamas net per eilę metų nepastebėjimu, lyg ant vaišių stalo druskos...

Arba, kaip dabar dang ką kas negera suverčiama jaunimui, net vaikams: "Jaunimui nepatinks, vaikai nenori"... Argi, šias nuolatinies stovyklavietes ir sodybas kuriant, yra buvę atsiklausta jaunimo, vaikų, kelis pastatyti stiebus? O jie atsakė "apsisprendę" už vieną ir tokį vėliavų kėlimo būdą? Mano užkalbinti tuo reikalu keli Dainavoje stovyklaują jaunuoliai-ės, atsakė panašiai taip: jų niekas neklausė. Vienam kitam vis tiek ,keli stiebai, kiti norėtų daugiau negu vieno, tai ir vėliavas keltų daugiau negu vienas...

Kas nėra girdėjęs šiuo ir panašiais kitais atvejais iš vyresniųjų tokio atsakymo, kad, girdi, to tavo lietuviškumo ir tos vėliavos po 10-ties ar daugiau metų vis tiek čia nebus. Apsieisime tik su krašto vėliava. O tuo tarpu dar gražiau, kad mūsiškė viename stiebe su gyvenamo krašto vėliava, negu būtų šalia jos atskirai!!! "Dialogas" baigtas. Jeigu nebūtų už žodį **neraliuotas** taip dabar daugelio mūsų laikraščių suskasta bartis, tai pavadintum tokį samprotavimą neraliuotu. "Ralio, mano karvyte, ralio, juodmargyte"... Jeigu karvytė piemenuką supranta, tai ji raliuota (mokyta), jeigu nesupranta, tai neraliuota (nemokyta, nedrausminga)... Žodį raliuok Maironis pasirinko vaizdine priemone, ir muzikas tą eilėraštį harmonizavo dainuoti chorams, — "Raliuoja dūdiuoja rageliai du du..."

Kiti sako, kam to formalumo! Svarbu dvasia. Manau niekas nė neįtaria, kad tose lietuviškose tvirtovėse dvasios nėra. Bet formalumo irgi reikia. Kiekviena valstybė, kurį yra valstybė, formali. Ir mes bijomės savo valstybės dabartinės būsenos formalaus pripažinimo. Šieji metai ir paskelbti Kovos metais už buvusios nepriklausomos formalios Lietuvos valstybės atstatymą. Faktiškai ji tokia yra. (Dėl

(Nukelta į 5 psl.)

UNIVERSAL SAVINGS

moka 5 1/4 % už certifikatuose laikomas santaupas,

o už investavimo sąskaitose laikomus pinigus moka 4 3/4 %

Visos santaupos iki $15,000 yra apdraustos JAV vyriausybės agentūroje

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608
Phone HAymarket 1-3070

Chicago Savings and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000.

5 1/4 %

Certifikatų sąskaitos

Chicago Savings siūlo Jums taupyti šešių mėnesių certifikatais, kurie neš Jums 5¼%. Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti $8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas fedralinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

4 3/4 %

Knygelių sąskaitos

Chicago Savings moka patį aukščiausią dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomas santaupas. Dividendai apskaičiuojami pusmečiais.

DAUGIAU TAUPYSITE...
DAUGIAU UŽDIRBSITE

JOHN PAKEL, Sr. President and Chairman of the Board

Chicago Savings and Loan Assn.
6245 So. WESTERN AVE.
GR 6-7575

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $16.00 per year, $8.50 per six months. $4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada $14 per year, $7.50 per six months, $4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $16.00
pusei metų $8.50
trims mėnesiams $4.50
vienam mėnesiui $1.50

Kitose JAV vietose:
metams $14.00
pusei metų $7.50
trims mėnesiams $4.00
vienam mėnesiui $1.50

Kanadoje:
metams $18.00
pusei metų $10.00
vienam mėnesiui $2.00

Užsieniuose:
metams $21.00
pusei metų $11.00
vienam mėnesiui $2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Išlaidos karo reikalams

Jungtinių Amerikos Valstijų ginklų kontrolės ir nusiginklavimo agentūra paskelbė surinktus duomenis apie įvairių kraštų karo išlaidas. Karo reikalams daugiausia, žinoma, išleidžia Amerika ir Sovietų Sąjunga. Tačiau tai dar nereiškia, kad jų karo išlaidos, proporcingai imant jų produkcijai, yra pačios didžiausios.

Taip nėra. Sakysime, Amerikos karo išlaidos atrodo pasibaisėtinai didelės. Tačiau, kai tos išlaidos yra palyginamos su krašto gamybos verte, tai jos tesudaro maždaug apie pusaštunto nuošimčio. Tai reiškia, kad Amerika karo reikalams, vidutiniškai imant, išleidžia kiek mažiau, negu aštuonis nuošimčius savo gamybos vertės.

Panašiai yra ir su Sovietų Sąjunga: karo reikalams ji maždaug išleidžia tarp 7 ir 8 savo krašto gamybos vertės nuošimčių.

Nepalyginti didesnius nuošimčius savo kraštų gamybų vertės išleidžia Azijos ir Vidurio Rytų valstybės. Pavyzdžiui, Šiaurės Vietnamas 1965 m. karo reikalams išleido beveik 20 nuošimčių krašto produkcijos!

Jungtinių Tautų surinkti daviniai rodo, jog 1962 m. karo reikalams pasaulis išleido 120 bilijonų dolerių. Bet štai po trijų metų (būtent, 1965 m.) tos išlaidos pašoko iki 140 bilijonų.

Minėtoji agentūra apskaičiuoja, jog 1966 m. pasaulio karo išlaidos siekė net 165 bilijonus dolerių!

Nėra mažiausios abejonės, kad 1967 m., tai yra pernai, tos išlaidos ir vėl žymiai padidėjo.

Būdinga ir tai, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos karo išlaidos sudaro apie 64 nuošimčius viso pasaulio karo išlaidų. Sakysime, 1965 m. Amerika karo reikalams išleido $51,800,000,000, o Sovietų Sąjunga — 40 bilijonų.

Tai tokios yra tiesiog pasibaisėtinos karo išlaidos, kurios ne tik nemažėja, bet metai po metų vis didėja. Neturtingi kraštai savo menkus išteklius eikvoja ginklams, o ne kovai su skurdu.

Kanados doleris

Kanadoje buvo kilęs nemažas aliarmas, kai staiga gerokai susvyravo dolerio vertė, kuri nuo 1951 m. buvo gana pastovi. Palyginus su Amerikos doleriu, jo vertė buvo maždaug 92.5 c. Tiesa, kartais vienon ar kiton pusėn pakrypdavo, bet tas krypimas nebūdavo didesnis kaip vienas centas. Vadinasi, jo vertė tai vienu centu pakildavo, tai vienu centu sumažėdavo.

Aišku, jog didesnis nukrypimas nuo tos nusisstovėjusios normos sukėlė baimę, kad doleri gali ištikti toks pat likimas, kokis ištiko Anglijos svarą, būtent, jis gali būti nuvertintas.

Tai baimei išblaškyti Kanados valdžia tuoj ėmėsi atitinkamų priemonių. Pirmiausia ji griežtai pasisakė prieš dolerio nuvertinimą. Doleriui stabilizuoti Centrinis bankas padidino paskoloms nuošimtį nuo 6 iki 7.

Tačiau prie Kanados dolerio vertės atstatymo ir jo stabilizavimo gal daugiausia prisidėjo gautas iš Amerikos užtikrinimas, jog amerikiečių kontroliuojamos Kanadoje firmos uždirbtus ten dolerius iš krašto neišveš.

Toks užtikrinimas buvo gautas ne tik iš amerikoniškų firmų, bet ir iš Amerikos valdžios, kuri pareiškė, jog ji nereikalausianti Kanadoje uždirbtus dolerius siųsti į Ameriką. Bent nereikalausianti , kad stambios sumos būtų persiųstos.

Amerika ir kitokiais būdais savo geram kaimynui padėjo atsilaikyti ir pašalinti dolerio nuvertinimo pavojų. To dėka po kelių aliarmingų dienų finansų ministeris Mitchell Sharp parlamente galėjo pareikšti, jog krašto finansinė padėtis beveik visiškai pasidarė normali ir dolerio vertė pakilo..

POV. DIRKIS

DIDŽIĄJĄ SUKAKTĮ MININT

1918 metų Vasario 16-ji mums primena tą didingą įvykį, kada Lietuva, numetusi rusų despotizmo jungą, įsteigė savo valstybę. Todėl vasaris lietuvių tautai yra labai svarbus ir reikšmingas mėnuo. Valstybės įsteigimui Vasario 16 turėjo lemiamos reikšmės, bet ji mums svarbi ir dabar. Ji mums tapo Lietuvai laisvės atsteigimo simboliu. Būkime tikri, kad ta diena ir okupuotoj Lietuvoj neužmiršta. Ji ten gali būti prisiminta tik tyliu susikaupimu. Kol kas savo šalies laisvė ten gali būti tik žmonių prisiminimuose.

Kol pavergtoje Lietuvoje mūsų tautiečiams yra užčiauptos lūpos ir surištos rankos, tai mūs, esančiųjų laisvėje šventa pareiga už juos kalbėti.

Lietuvos problema, tai nėra tik mūsų nedidelės tautos problema. Ji yra problema visų pavergtų tautų. Ji yra kova visų, kurie siekia sustabdyti ir gražinti atgal komunistinį imperializmą. Lietuvių tauta yra eilėse tų, kurie siekia apginti pasaulio moralines ir kultūrines vertybes. Lietuvių tauta už laisvę mokėjo savo krauju. Mokėjo valstybę kurdama, ją gindama ir kovodama su įsiveržusiu okupantu. Švenčiant laisvės kovų 50 metų sukaktį, mes ir prisimename amžių bėgyje už laisvę pralietą savo tautos krauja. Mes turime pasiryžti ir nepaklysti svetimose kryžkelėse.

Prieš 50 metų visi mūsų plėšrieji kaimynai kėsinosi į mūsų laisvę. Kėsinosi kaizerinė Vokietija, kėsinosi ir klastingasis pietų kaimynas — lenkai. Tik visos tautos pasiryžimu ir savanorių auka Lietuvai buvo grąžinta laisvė.

Minėdami šią sukaktį, mes pasauliui turime aiškiai parodyti, kad lietuvių tauta verta buvo laisvės ir nepriklausomybės. Ji tą pateisino visose srityse sparčiu žingsniu eidama į priekį ir santykiuose su visais laisvais pasaulio kraštais, kurie nesikėsino į Lietuvos laisvę.

Sunki kova šiandien stovi prieš mus už Lietuvos laivę, bet kaip kuriais atžvilgiais ji lengvesnė už ano laiko kovas. Šiandien mes stovime visų už laisvę kovojančių tautų tarpe. Su komunistinę klastą nešančia priespauda, šiandien kovoja beveik visas laisvasis pasaulis. Daug laisvųjų pasaulio tautų žino mūsų tautos rūpesčius ir siekius, ir Lietuvai okupacijos nepripažįsta. Turime ir savas įvairias institucijas, kaip Altą, Vliką, Diplomatiją, kurios budi dėl Lietuvai siekiamos laisvės ir daro viską, kad ji greičiau ateitų. Todėl nė vienas lietuvis neturi pasilikti nuošalyje. Visi turime būti minėjimuose ir ateiti su visokeriopa parama, kaip moraline, taip ir medžiagine. Kaip Lietuva bus laisva, tai kiekvienas su ramia sąžine galėsime pasakyti: — Ir aš buvau savo krašto laisvės kovų dalyvis.

Prancūzijoje, paveiksle matomoje Grenoble srityje, pašliužininkai dalyvaus šios žiemos olimpiniuose žaidimuose.

Adomowski liudija apie išeivkovtojus

Federalinis prisiekusiųjų teismas Chicagoje nagrinėja pieno išvežiotojų unijos sekretoriaus ir iždininko Thomas J. Haggerty darbininkų sudėtų ir iždininko išeikvotų pinigų bylą. Pieno išvežiotojų unijos iždininkas savo laiku išrašė $25,000.00 čekį, o dabar jis turi aiškintis teisėjams, kodėl jis, neturėdamas teisės tai daryti, vis dėlto tą čekį išrašė.

Prisiekusiųjų teismui liudijo Benjamin Adamowskis, savo laiku buves Cook County prokuroras ir kelis kartus kandidatavęs aukštoms Chicagos miesto ir Illinois valstybės pareigoms. Prisiekusiems teisėjams Adamowskis pareiškė, kad ir jam turėjo tekti unijos $25,000.00 čekis už teiktus patarimus ir patarnavimus.

Adamowskis paaiškino teismui, kad 1962 metais pieno išvežiotojų unijos sekretorius ir iždininkas buvo pasiryžęs nupirkti Evergreen Country Club, esantį prie 91-mos gatvės ir South Western Avenue. Jis galėjo visą tą plotą ir pastatus nupirkti už keturis milijonus dolerių. Ten pieno išvežiotojams būtų buvę pastatyti namai, o iždininkas būtų uždirbęs stambią pinigų sumą.

Adamowskis tvirtina, kad pieno išvežiotojų unijos vadovybė buvo pasišovusi išmokėti $200,000.00 vien tiktai komisais. Be jau minėtos Adamowskio sumos, komisų turėjo gauti Aleksandras Kumskis, tuo metu prižiūrėjęs Chicagos Parkų distriktą, automobilių pardavėjas Burt Farrell ir trys broliai Trilla, kurie 2524 S. Blue Island turi Trilla Steel Drum Co. biznį. Tuo metu Adamowskis buvo brolių Trilla bendrovės teisių patarėjas.

Pieno išvežiotojų vadovybė tikėjosi gauti stambią paskolą iš vežikų unijos pensijų fondo. Haggerty, atrodo, buvo taręsis su James Hoffa dėl minėtos paskolos, bet reikalai taip nesiklostė, kaip jie planavo. Haggerty didelės paskolos negavo, o James Hoffa pateko į kalėjimą.

Adamowskio liudijimas sukėlė didelį susidomėjimą. Bus įdomu užgirsti, ką tuo reikalu pasakys kiti Adamowskio suminėti asmenys.

Komunizmo teismas

Kaltinamas už nusikaltimus žmoniškumui

Jau minėta, kad Washingtone, Georgetown universitete, šio vasario 19 — 23 dienomis kelių Amerikos organizacijų ruošiamas iš žymių teisininkų sudarytas teismas internacionaliniam komunizmui teisti. Šio specialaus tribunolo koordinatoriais esanti Amerikos jaunuomenės organizacija, Young Americans for Freedom, ir katalikiškoji organizacija Twin Circle National Catholic Press. Kaltinamos Sovietų Rusijos, Kinijos, Vengrijos, Lenkijos, Jugoslavijos, Čekoslovakijos, Šiaurės Korėjos, Kubos ir JAV kompartijos. Teismas būsiąs viešas, laisvai prieinamas spaudai ir publikai.

Čia suminėta daugumas tautų ir vastybių, kurios žiauriausiai nukentėjo nuo tarptautinio komunistų imperializmo, kuriam vadovavo ir tebevadovauja pirmoje eilėje Sovietų Rusijos kompartija, o jai padeda pavergtųjų šalių komunistai. Jei rengėjai mano, kad tai visos šalys suminėtos, kuriose komunistai upes kraujo išgėrė ir tūkstančių tūkstančiais žmones iššudė, ištrėmė į vergiją ir ten nugalabijo, tai kodėl nematyti trijų Pabaltijo tautų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos?

Įdomu, dėlko apie tą dalyką mūsų veiksniai neranda reikalo nieko pranešti, o būtų įdomu girdėti, kas iš mūsų pusės yra daroma ar nedaroma, kad pasaulis šia proga išgirstų apie žvėriškiausią genocidą sovietinio bolševikinio komunizmo padarytą trims mažoms taikingoms tautoms. Taip pat įdomu, kad nė mūsų katalikiškosios formacijos, kaip atrodo, nėra pasistengusios paveikti savo bendraminčių — Amerikos katalikų, kurių įtakinga organizacija dalyvauja teismo ruošime. Argi pavergtos Lietuvos katalikai tiek mažai tesveria, kad net į komunizmo aukų sąrašą nerado reikalo įtraukti? *J. Pr.*

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

M. GELŽINIS

Mortensenų nebaigtasis veikalas apie Mažąją Lietuvą

21

Paimkim, kad ir neminėjimas Mindaugo laikais įsteigtos Žemaičių vyskupijos, apie kurią mūsų a. a. J. Matusas rašė:

"Vis dėlto gerb. autorė (Dr. Gimbutienė) kuršių sienas išvedė ne taip, kaip reikia pagal šaltinius. Kuršių ir lietuvių siena 13-to amž. pradžioje atsiremia Baltija apie Šventosios žiotis, atseit, kiek atokiau į šiaurę nuo Palangos. Autorę (kaip ir daugelį kitų tyrinėtojų) suklaidino vadinama Kuršo vyskupija, įsteigta 13-to amž. pradžioje. Šioji iš tikrųjų užėmė visą pajūrį iki Klaipėdos. Bet vyskupija, kaip niekur ir niekuomet, taip ir šiuo atveju nereiškia, kad esą ji apėmė tik kuršius. Tai dramatiškai paaiškėjo, kuomet netrukus Mindaugas įsteigė Medininkuose lietuvišką vyskupiją. Tuomet Kuršo vyskupas (manęs įsikurti Klaipėdoje ir ten pradėjęs statyti katedrą), paliko kraštą ir buvo paskirtas Bavarijos Chiemsee vyskupu, taip pat viskas nutilo apie Kuršo vyskupiją (matyt, Romos parėdymu, nes naujoji vyskupija apėmė beveik visą naująjį plotą). "Aidai, 1959, Nr. 8, pusl. 335 — J. Matusas, "Lustige Geschichte ir Mažoji Lietuva".

VII. *Tryliktame amžiuje Vakarų Lietuvoje kuršių nebegyventa.*

Iš pietų rytų Europos į Vyslos — Dauguvos baseiną besikeliančios baltų tautos priekyje ėjo tos kiltys, iš kurių vėliau prūsai ir kuršiai išsivystė. Archeologinės iškasenos verčia palaikyti nuomonę, kad priešistorinėje gadynėje Vakarų Lietuvoje kuršiai gyveno. Bet jeigu mėginsime jų egzistenciją iš užsilikusių vietovardžių nustatyti, kuršių gyventa sritis sumažėja iki menko pačios šiaurės vakarų Lietuvos kampo.

Viršuje padėtos antraštės tvirtinimu, kad 13 amž. vakarų Lietuvoje kuršių nebegyventa, nenorime pasakyti, kad tuomet Vakarų Lietuvoje nebebūta nė vieno kuršio. Kuršių klajoklių būriai dar tebebus mauroję po Ceklio girias ir Mėgovės smiltynus. Pajūrių kuršiai, sezoniniai žvejai, nukeliaudavo pajūriais su neršiančia žuvimi iki Dancigo įlankos. Bet pati kuršių masė tuomet jau buvo iš Vakarų Lietuvos per Šventosios upę, per Miniją ir Ventą į Kuršo centrinius kraštus išsikėlusi.

1. *Kuršių išsikėlimas iš vakarų Lietuvos.*

Tokią nuomonę pareiškė ir latvių profesorius E. Šturms, kuris kalbėjo apie kuršių kelionę į šiaurę. Tokią nuomonę palaikė ir Mortensenai bei daugelis vokiečių Ostforšerių. Kuršių kėlimosi į šiaurę *motyvus* prof. Šturms laikė neišaiškinamu gamtos dėsniu ir reiškiniu. Mortensenai tokio gamtos dėsnio berods neneigė, bet jį sąlygavo ir daugiau metėsi aiškinti, kad kuršius iš Vakarų Lietuvos išvarė klimatinės ir kintančių dirvų aplinkybės. Jie rašė: "Wenn wir ueberhaupt natuerliche Ursachen fuer die kurische Wanderung verantwortlich machen wollen, so kommen wir nicht umhin, eine *Klimaaenderung* anzunehmen" (Jei iš viso norime leisti, kad gamtos reiškiniai buvo kuršių kraustymosi priežastimi, tuomet turime leisti, kad įvyko klimato pasikeitimas).

Savo veikalo II t., p. 134/135 jie aiškina prielaidas, kad po eilę metų stiprių lietų ir sniego kritulių primirkusių dirvų javų ir šieno derlius galėjęs taip sumažėti, kad gyventojams grėsęs badas. Savo išvedžiojimus jie pajvairina keliais moksliškais palyginimais ir ypatingai orientališko žydo Ibrahim ibn Ja'qub, apkeliavusio 10 amž. vidurinę ir rytų Europą, pranešimo ištraukomis iš "Arabische Berichte von Gesandten an germanischen Fuerstenhoefen aus dem 9. und 10. Jahrhundert", G. Jacob, Quellen zur deut. Volkskunde, Heft 1, 1927 (9 ir 10 amž. arabų atstovų prie germaniškų kunigaikščių pranešimai).

Iš sausų kraštų kilęs orientalas ten rašė, kad "Šiaurės kraštuose badas nekyla dėl lietaus trūkumo ir patovios sausros, bet vien dėl lietaus pertekliaus ir pastovios drėgmės."

Tačiau Mortensenų klimato kitėjimo teorija nepajėgia kritiško skaitytojo įtikinti, nes

1) šimtmečius prieš siūlomo klimato kitimo tame plote būta, kaip archeologinės iškasenos parodo, daug sodybų ir tirštai gyventa žmonių;

2) kuomet Ordinas po 1410 m. Žalgirio pralaimėjimo turėjo anuos kraštus apleisti, Dykros žemaičiai ūmai susibūrė į sodybas ir veikiai parodė, kad klimatas ir dirvos yra ir žmogui geros ir augalams bei gyvuliams auginti tinkamos ir sausos.

3) Mortensenų aiškinimai daugiau verčia išvesti, kad klimato kitėjimas įvyko lygiai toje vietoje, kurioje turėjo jų peršama Dykra atsirasti ir lygiai tuo laiku, kuomet jiems ta Dykra buvo reikalinga.

Kadangi mūsų uždavinys nėra Mortensenų klimato teoriją plačiau nagrinėti, mes pasitenkinsime viršuje pareikšta nuomone ir dar kartą pabrėšime, kad *mes sutinkame su prof. Sturms ir Mortensenų nuomone, ad 13 amž., kuomet Ordinas veržėsi į šiaurės vakarų Lietuvą, kuršių ten nebūta.*

2. *Vietovardžių pėdsakai 1253 m. dalybų akte*

Bet čia pat turime pabrėžti, kad nesutinkame su Mortensenų proistorinių kuršių gyvento ploto apimtimi.

Kuomet Mortensenai tvirtina, kad visa vakarų Lietuva tarp Ventos — Dubysos ir Baltijos jūros, ir tarp Nemuno ir Bartuvos reikia Kuršu skaityti, kalbinės liekanos, tame plote rastieji vietovardžiai, kalba visai kitokią kalbą. Pirmasis šaltinis, menąs šiaurės vakarų Lietuvos vietovardžių, yra 1253 m. balandžio 5 d., Kuldingoje parašytas, taip vadinamasis "Pietų Kuršo" dalybų aktas, kuriame Ordinas ir Kuršo vyskupas dalinosi šio krašto žemėmis — LUB I, 327.

Iš akte parašytų vietovardžių teminėsime Klaipėdos srities vietovardžius, nes jie siekė toliausiai į pietus:

1) *Aggemine*, LUB I, 327, 334 (-upė Akmenė arba Dangė, tekanti iš Žemaitijos pro Kretingą, per Klaipėdą į Marias).

2) *Akitte* (Akutte), LUB I, 327, 334 (-Eketė, kaimas Klaipėdos apskr.).

3) Borg to *Cretyn*, LUB I, 317 (-mūsų laikų Kretinga).

4) *Drivene*, LUB I, 327 (-Dreverna, kaimas Klaip. apskr., pamaryje).

5) *Garisda*, LUB I, (-Gargždai).

6) *Kalaten*, LUB I, (-Kalotė, kaimas Klaip. apskr.).

7) *Megowe*, LUB I, 327 (-sritis aplink Palangą).

8) *Memela*, LUB I, 327 (-Nemunas, tiksliau, Nemuno žiotys. Tuomet Kuršių Marios buvo Nemunu skaitomos ir Klaipėdos sąsiauris (Memeler Tief) buvo Nemuno žiotimis laikomas).

9) *Flumen*, quod *Minia* dicitur, LUB I, 327 (-Minijos upė).

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč ir šeštad. tiktai susitarus

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9—11 val. ryto ir nuo 4—8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2.00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7 - 2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2—5 po pietų, ketvirtad. nuo 6—8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rez. telef.: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8 - 1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4 - 2123
Rezid. telef.: Gibson 8 - 6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

TVIRTOVĖS BE VĖLIAVŲ

(Atkelta iš 3-čio psl.)

ko britai atidavė bolševikams Lietuvos auksą?)...

Kiekvieno laisvo, sąmoningo asmens ir kiekvienos laisvos tautos dvasia laisvai savaip reiškiasi vaizdais. Tik įkalintos tautos dvasia verčiama taip reikštis, kaip jai įsako kalėjimo vadovybė. Kalinės tautos dvasios neregimą reiškimąsi tiksliai nusako Bradūnas: "O tautos dvasia sparnus ištiesia, lyg ošimą tolimų dainų, ir, giedodama heroiškąją giesmę, kyla iš liepsnos ir pelenų"... Pirmiausias dvasios reiškimasis yra mintis, paskiau žodis. O žodis tampa kūnu.

Tenka suabejoti ir dėl tokio vėliavų kėlimo gražumo, ir dėl simbolinės prasmės. Juk Amerikos vėliava (ar kito kurio krašto), pripažindama tautoms lygias teises į laisvę, atslikusias net šelpdama, negeidžia būti kabinama viršuje visų kitų, lyg apatinėms į laisvę kelio pastojėja. Jeigu paskui viena kitą dabar kabinamos dvi vėliavos, kodėl negalėtų būti trys ir daugiau?!

Ypač šiais metais gali kilti reikalas priimti kitų tautų (latvių, estų...) po būrelį, kovos vienybės sumetimais, kartu pastovyklauti. Kieno vėliavai virtinėj (suvertoj) paskirtume kokią vietą aukštyn ar žemyn? Kiekviena aukščiau kabanti pastotų kelią kiekvienai žemesniajai lenkti aukštesniąją ir veržtis aukštyn. Žemesnėsėms trūktų net vėjo plačiau išsiskleisti ir, kaip ir matome, kabotų susiglaudusios.

Nežinau, kaip kitiems lietuviams, bet man nebūtų labai smagu, kad mano tautos vėliava būtų žemutinė, nors ta vieta būtų laimėta burtais...

Atsimenu kun. Ylos pamokslą, pasakytą Chicagoje, šventinant vėliavą "Aušros Vartų" skaučių tunto 10-ties metų įsikūrimo sukaktuvėse. Kalbėtojas pabrėžė vėliavos, kylančios į aukštį; kilnumą, žadinantį kilnią nuotaiką...

Čiurlionis tautų eisenoje su vėliavomis į kalną irgi primena, kad Lietuva nebūtų joje paskutinė.

Žinau atsitikimų, kad tarptautinėse skautų stovyklose, nors jie ir broliuojasi, kariai tautai tenka lyg ir prastesnė šalia kitų net plote vieta, tos tautos skautai ne visada būna patenkinti. Žinau atvejį, kad vienos tautos skautai, jiems atitekusia kalnuota, griovėta vieta pasijutę užgauti, susidėjo kuprines ir rengėsi iškeliauti. Tadą vadovybė klausinėjo kitų, kas sutiktų su pakilusiais išeiti pasikeisti plote vietomis. Žinoma, sutiko kas... Lietuviai. Kaip yra buvę toliau — ilgoka pasaka.

Pagaliau ir vaizdas nešvankus, kai kelios tautinės vėliavos tempiamos viena virvele į vieną stiebą paskui viena kitą. Nešvankus ir vertikaliai virtinėmis paskui viena kitą kabojimas, smingantis vienu galu aukštyn, kitu žemyn, lyg plote joms nebūtų vietos... O vėjuotą dieną ir kelti sunku, kai vėjas vėliavas, lyg bures plečia ir stumia.

Ne daug būtų kilniau ir gražiau, jei nuolatinėse stovyklavietėse kelios tautinės vėliavos būtų paveriamos nors šalia viena kitos, ant horizontaliai pertiestos tarp dviejų stiebų vielos, kaip iš vėliavėlių padaromas lyg ir stogas vartotų automobilių pardavimo kiemuose, arba džiaustomi skalbiniai.

Vasaromis ne tik per Dainavos stovyklavietę yra perėję ir pereis būriai stovyklautojų, sulėkimų, kursų, studijų, paprastų pavasarojimų..., bet ir per visas kitas čia paminėtas ir nepaminėtas. Todėl jose, be lietuviškosios dvasios, ir vėliavų kėlimas neturėtų būti atsitiktinio pobūdžio, atmestinis, atkištinis, "Jei reikia savos vėliavos, štai ji!" Tai nesuderinama su lietuvybės išlaikymu, tautine savigarba, tautiniu auklėjimu, savęs pripažinimu. Blogas pavyzdys, gal ir iššūkis visiems pereinantiems ir pereisimiems. Tūli, nenorėdami čia rastu papročiu vėliavų kelti, turėtų būti nemandagūs, atsivežę savai vėliavai atskirą stiebą. Arba, pasekę šeimininkų pavyzdžiu, iš čia tokį vėliavų kėlimo būdą išvežiotų kitur. O priimti iššūkį yra pagrindo, nes čia paminėtos stovyklavietės ir kaimai save laiko, vadina lietuvybės tvirtovėmis.

Žinome, kad tvirtoves sudaro ir stiprios sienos. Bet mūsų atveju svarbu, jei ne svarbiau jų lietuviškas turinys, išreikštas pagarbai turiniui iškeltomis vėliavomis: "dideli daiktai iš tolo matomi!"

Pajėgus pasistatydinti tvirtoves, reikėtų pajėgti nors šiais kovos metais visų tvirtovių vėliavų aikštėse pasistatydinti po tiek stiebų, kiek gali būti keliamų vėliavų.

Iš viso tvirtovių, tur būt, be vėliavų nebūna. Tai lietuviškosios tvirtovės su savomis vėliavomis nebūtų kraštutinumas, "extremizmas", jeigu būtų extremizmas, tai extremistės visos tautos, kurios veržiasi užimti savo žemę iki kraštinių ribų. O didžiausias extremistas — Maironis. "Tų rubežių neužleisim nuo rusų ir prūsų"...

Sava valia prielipa visada menkesnė už dalyką, prie kurio ji prilipo, ar net visai bevertė.

Šiuo rašiniu ir noriu būti erdvėje lygiai, aukščiau, ar žemiau kitų, Bet ne vien tik, kaip lietuviai sakydavo, "dvasia be vietos". Todėl šį rašinį laikau nebaigtu... Šalia jo lieka atsiliepti kitiems, ypač pro šalį lenkiantiems, apie kitas čia mano nepaminėtas ne tik be vėliavų lietuviškąsias tvirtoves, pilaites, pilis, bet ir kokiais kovos ginklais jų viduje nukabinėtos sienos...

Neskiriant nė pačių naujausiųjų.

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4750
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
171 KVAD. IN. SPALVOTA TV TIK 288 DOL.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos pragramos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO $500 IKI $1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI 7-1515

Klaipėdos Uosto Mugei praėjus

Mugė, kuri įvyko 1968 metų sausio 21 dieną, praėjo su dideliu pasisekimu, triukšmu, linksmumu ir mugininkais, kaip ir visos Jūrų skautų mugės.

Daug iniciatyvos parodė mūsų skautai, kurie planavo, dirbo ne tik mugės metu, bet ir daug valandų atidavė ją ruošiant.

Skautų tėvai neatsiliko nuo savo vaikų. Tėvų nuoširdus prisidėjimas darbu ir dovanomis lėmė mugės pasisekimą.

Tėvų komitetas ypatingai nori padėkoti asmenims, kurie nepagailėjo nei darbo, nei laiko, nuoširdžiai prisidėdami prie mugės talkos: ponioms N. Aukštuolienei, A. Butkevičiui, T. Degutienei, A. Domarkienei, K. Matučiams, G. Narienei, I. Rinkūnienei, A. Šlenienei, I. Vainorienei, B. Vilutienei, E. Vilutienei ir gausiai Chicagos lietuvių visuomenei, kuri savo atsilankymu parėmė mūsų jaunimą.

Tėvų Komitetas

Brighton Park

Joniškiečių klubas

Joniškiečių klubo susirinkimas įvyks antradienį, vasario 6 Vengeliausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Prasidės 8 val. vakaro. Nariai ir narės kviečiami gausiai atsilankyti. Kurie norit užsimokėti savo mokesčius už šiuos metus, atvykite vieną valandą anksčiau.

Šiame susirinkime turės būt pasiruošta klubo šokių parengimui, kuris bus vasario 10 d. Vengeliausko salėje. Prasidės 7 val. vakaro. Visus narius ir svečius klubas maloniai kviečia dalyvauti. Šokiams gros Jurgio Joniko orkestras. Bus skanių valgių, gėrimų, visokių dovanėlių bei kitų pajvairinimų svečių malonumui. Parengimo komisija susideda iš: James Marcinkaus, Onutės Sandargos ir Bernice Žemgulienės. Komisija su patarnautojais pasirūpins visus atsilankiusius gražiai priimti ir jiems patarnauti.

A. Jusas

PRANEŠIMAI

— **Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros Klubo** susirinkimas įvyks antradienį, vasario 6 d., Kosto Ponuško salėj, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 6:30 val. vak. Nariai ir narės gausiai ir anksti atsilankykite. Išgirsite knygų revizijos ir kitų komisijų raportus. Aptarsime klubo ateinančią veiklą. Po susirinkimo įvyks draugiškas pobūvis su vaišėmis.

M. Urbelis, nut. rašt.

— **Bridgeporto Namų Savininkų Draugijos** mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, vasario 6 dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą, yra svarbių reikalų aptarti.

A. Kaulakis, rašt.

Žemaičių Draugijos vakaras, turėjęs įvykti vasario 10 dieną, Hollywood salėje, atidėtas vėlesniam laikui.

A. Ramonis,
Valdybos vardu

PEACE COSTS MONEY
BUY U.S. SAVINGS BONDS

Jeigu nori sužinoti naujausias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586 - 1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽIOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

A. A. ONAI JARUSITIENEI

mirus, josios dukrai ADELEI BURBIENEI, josios šeimai ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

LIETUVIŲ MOTERŲ PILIEČIŲ LYGOS VALDYBA:
Rožė Didžgalvienė, Ona Juozaitienė, Estelle McNamee, S. Zigmantienė, Anna Guss, Marija Zolpienė

WILLIAM BRAZAUSKAS - BRASKAS

Gyv. 7155 So. Talman Ave.

Mirė 1968 m. vasario mėn. 2 d., 7 val. vakaro, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr., Pašvilpinės valsč., Bubelių kaime.

Amerikoje išgyveno 69 metus.

Paliko nuliūdę: sesuo Vera Rutkus, jos vaikai: Richard Misevich su žmona Jean ir šeima, Connie Johnson su vyru Jack, svainis Peter Winslow su žmona Margaret, švogerka (svainė) Grace Kupshas su vyru Alexander. Lietuvoje liko brolis Antanas su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus-Girėno Amerikos legiono 271 postui.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Antradienį, vasario 6 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. William Brazausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **sesuo, brolis ir kiti giminės su šeimomis.**

Tel. YA 7-1138

ANNA JARUSITIENĖ (YURUS)

Laurinavičiūtė

Motina Adelos Burbienės

Mirė 1968 m. vasario mėn. 1 d. 8:45 val. vak., sulaukusi 81 m. amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Suvalkų apskr., Rūdos parapijoj.

Pasiliko dideliame nuliūdime: 2 dukterys — Adela Burba, ir Anna Debner, žentas Paul, 2 sūnūs: John, marti Lucille ir Stanley, marti Sophie, anūkai: Joseph Burba ir Eileen Danta, proanūkai: Donna Simmons, Diane ir Donald Danta, Darlene ir Joseph Burba, Charles, Richard ir Marilyn ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Brighton P-ko Liet. Moterų klubui, Chicagos Suvalkiečių klubui ir Uteniškių apskr. klubui.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 5 d. iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:

Dukterys, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis. Tel. LA 3-0440.

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Lietuvių Filatelija paminės Vasario 16

Didžiulė paroda Balzeko muziejuje

Šio vasario mėn. 16 d. minint 50 metų Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo ir 717 metų nuo karalystės įsteigimo, įvyks didžiulė Lietuvių Filatelijos paroda — Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje Čikagoje. Joje dalyvaus Čikagos Filatelistų Draugija "Lietuva", New York'o Filatelistų Draugija, California'os Filatelistų Draugija ir Canada'os Filatelistų Klubas.

Šia proga yra išleisti specialūs paminėjimo vokai ir ženkleliai (Seals) su dr. Jono Basanavičiaus atvaizdu, kaip Lietuvos Atgimimo Patriarku ir Laisvės Kovotoju.

Su pagarba *A. Beleška*

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Su spalvota televizija pataria būti atsargiai

Viešosios sveikatos tarnyba perspėjo, kad kai kurie spalvotos televizijos priimtuvai (televizoriai) skleidžia sveikatai kenksmingą radiaciją, dėlto pataria žiūrint tokių TV programų sėdėti prie priimtuvo nearčiau, kaip per 6, geriausia 10 pėdų. Radiacija sklindanti iš visų aparato pusių, bet daugiausia iš kairės pusės žiūrint iš fronto. Iš paskelbto sąrašo atrodo, kad radiaciją skleidžia ne vienos kurios firmos priimtuvai. Pinellas apskrity Floridoje iš 100 spalvotos TV priimtuvų 18 skleidė per daug radiacijos.

Dvi firmos Chicagoje — Zenith ir Admiral pranešė, kad jų gamybos spalvoti televizoriai buvo rūpestingai patikrinti ir operuojant normaliomis sąlygomis yra saugūs.

Mėnulis gali palaukti!

Michigano atstovas griežtai kritikavo federalinę valdžią, kad neištesėjo savo pažado, duoto dar 1965 metais išleistame vandens švaros akte. Michiganui su 40 paežerės bendruomenių vandens švaros reikalams reikia 60 milijonų dolerių, o turi tik 7 milijonus. Wisconsino atstovas pasakė, kol valdžia milijonais finansuos tik 2 nuošimčiams žmonių naudingų supersoninių lėktuvų statybą ir raketas į mėnulį, aplenkdamas 98 nuošimčių žmonių gyvybinius reikalus, maža tėra vilties išgelbėti Michigano ežerą.

Ir Cook apskritis registruos ginklus

Demokratų daugumos vavadas George W. Dunne įteikė Cook apskrities tarybai potvarkio pasiūlymą, panašiai kaip Chicagos mieste įvesti ginklų registraciją, nustatant po $500 baudą už neregistravimą ar slaptai ginklo nešiojimą. Potvarkį priėmus, visi savo ginklus 30 dienų bėgyje turėsregistruoti šerifo ofise, naujai ginklą pirkę per 30 d., o ginklą pardavę ar kitaip perleidę pranešti šerifo įstaigai — nevėliau kaip per 48 valandas.

Atrado chemikalą nuo dantų gedimo

Dantų tyrinėjimo institutas ir Merck & Dome laboratorijos skelbia atradę naują chemikalą, kurs apsaugąs dantis nuo gedimo. Chemikalas yra enzimas pavadintas *dextranse*, kol kas išbandytas su gyvuliais, dabar būsiąs bandomas su žmonėmis.

Dextranse būsią galima vartoti dantų pastos formoje, dantų mazgojimo skiediniuose ir čiulpiamose gumose. Tas chemikalas neleidžiąs bakterijoms prilipti prie dantų ir pradėti pūdymą.

Atominės "bombos" kovoje su vėžiu

Atominės energijos komisija (AEC) praneša apie išradimą "injekcinio šautuvo" radioaktyviems sviediniams prieš vėžį šaudyti, nors dar teksią atlikti daug tyrimų, kol bus galima jų masinė produkcija. Tas išradimas yra mažytės iš radioaktyvaus chromiumo vielos pagamintos "kulkelės", įšaunamos į vežio užuomazgą per odą arba operaciją daramą įdedamos į audinį. Kol kas bandymai yra daryti tik su keliais pacientais, bet rezultatai buvę "žadantys" ir verti didesnio dėmesio".

Vagys apiplėšdami kankino visą šeimą

"Integruota" plėšikų gauja iš juodo vyro ir moters ir vieno baltaodžio apgaulės būdu apie 7:30 val. vakaro įsiveržė į Joseph Scardine, 76, namus 2421 N. Fairfield Avenue, suraišiojo jį patį, jo žmoną, dukterį, vaikaitį ir pas juos užėjusį kaimyną, padegtais degtukais kankindami tėvą ir sumušdami jo dukterį, pasigrobę apie $400 pinigų ir vertingesnių papuošalų, žiedų, laikrodėlių ir tt. pasišalino. Vienas tų banditų, negras nudavė pašto tarnautoją ir parodė atnešęs siuntinį, o kai Scardine pravėrė duris, visi trys įsiveržė vidun.

TRUMPAI

— *Spalvota televizija* žengia pirmy. Pagaliau pagamintas nešiojamas aparatas visais atžvilgiais tinkąs plataus mąsto vartojimui. Virš 20 inčių platumo su automatiniu demagnetizatorium, paprastu nuolatiniu stočių nustatymu ir automatiniu spalvų kontroliavimu. "Naujienų" remėjo Gradinsko krautuvėje, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., tel. FR 6 - 1998, kainuoja tik $288.

— *Šiomis dienomis* išėjo naujas "Mūsų Vyties" numeris. Šį dvimėnesinį žurnalą leidžia Akademinis Skautų Sąjudis. Redaguoja Rimas Griškelis.

◆ **Gen. Konsulas Dr. P. Daužvardis** sutiko įeiti į jubiliejinių metų minėjimo garbės komitetą. Minėjimas įvyks Civic operos rūmuose, 360 W. Madison St. ir Wacker Dr., vasario 18 d. 3 val. p. p. (Pr).

Dr. Vl. Šimaitis
INCOME TAX SERVICE
jau 16 metų lietuviams apskaičiuoja pajamų mokesčius.
2737 West 43rd St. CL 4-2390

ŠIMKUS REAL ESTATE
Visokių nuosavybių pardavimas, Notary Public, vertimai ir expert
INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVE.
Tel. CL 4-7450

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department or Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5 - 1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITĖS į mūsų vienintėlę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on investment bonus
Savings Insured to $15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MACHINE SHOP AND FOUNDRY
Immediate openings for both skilled and unskilled operators. We will train men with mechanical aptitudes for machine shop, or men with adequate physical requirements for foundry work.
IMMEDIATE OPENINGS AVAILABLE ON:
• TURRET LATHES • ASSEMBLY
• SCREW MACHINES • MOLDING
• CHUCKING MACHINES • POURING
OTHER POSITIONS AVAILABLE:
• ELECTRICIANS • MACHINISTS
• MAINTENANCE • MILLWRIGHT
EXCELLENT BASE RATE WITH OPPORTUNITY FOR INCENTIVE EARNINGS.
MANY FRINGE BENEFITS INCLUDE:
FREE
LIFE HOSPITAL MEDICAL INSURANCE.
EMPLOYMENT OFFICE OPEN 8:00 A.M. TO 3:00 P.M.
APPLY NOW
CRANE CO.
4200 South Kedzie
An equal opportunity Employer.

NORTH IR LONG AVE.
Tavernoje išnuomojama maža virtuvė. Pilnai įrengta ir gerai įsikūręs biznis. Prieinama nuoma.
5417 W. NORTH AVE.
Tel. ME 7-9727

NAKTIES DŽENITORIAI
SIENŲ PLOVĖJAI
5 DARBO DIENOS SAVAITĖJE
Valandos: 4 p. p. — Vidunakčio. Geras pradinis atlyginimas ir visokie kompanijos priedai. Didelės nuolaidos prekėms. Reikia pereiti sveikatos tikrinimą.
Kreiptis tik asmeniškai į 7-tą aukštą
CHAS. A. STEVENS & CO.
25 No. STATE ST.

FEEDER
wanted for a hand-operated and hand-set die cutting machine. Good starting salary, many company benefits. Apply in person. Call 775-6373.
NEW-DELL PLASTICS CORP.
6467 NORTH AVONDALE
CHICAGO, ILLINOIS 60631

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DŽENITORIAI VAKARINIAI
Valandos: 5:30 vak. iki 2 ryto.
Pirmadieniais iki penktadienio imtinai.
Turi kalbėti angliškai.
Kreiptis asmeniškai į personalinį skyrių.
LYON - HEALY
243 S. WABASH AVE.
Tel. WA 2-7900

PURŠKĖJAI MEDŽIO UŽBAIGĖJAI
MAŽAS PATYRIMAS
Naujieji ateiviai mielai priimami.
Kreiptis pas
WALTER KRASICKI
arba
JACK BRINGARDNER
LYON - HEALY
ARFŲ FABRIKAS
1423 W. LAKE ST.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Excellent Immediate Openings for Hospital Personnel in KANSAS CITY, KANSAS
OCCUPATIONAL THERAPIST
CHIEF OCCUPATIONAL THERAPIST
To assist in the development of a new department in an expanding rehabilitation department in a growing facility. We plan a closely integrated team approach to functional rehabilitation for patients of all ages representing a wide range of disabilities.
PHYSICAL THERAPIST — REGISTERED NURSES
11—7 and 3—11 — Nearby rooms and apartments available.
DIETITIAN ADA
All salaries open. Excellent personnel policies. If you would like to become a part of this planning team, please wire or write resume to:
Personnel Director
BETHANY HOSPITAL
51 N. 12 KANSAS CITY, KANSAS 66102
Phone 913 — MA 1-6600 Ext. 294
Our Personnel Department is aware of this advertisement.
An Equal Opportunity Employer

POSITIONS AVAILABLE
FOR FULL TIME QUALIFIED.
TYPISTS, FILE CLERKS, MAIL CLERKS
Good starting salaries and liberal company benefits.
CONTINENTAL INSURANCE COMPANIES
360 W. Jackson Tel. 341-2906

GENERAL OFFICE
STEADY EMPLOYMENT.
Good starting salary.
Typing.
Fringe benefits.
Melrose Park area.
D. M. E. CORP.
681-2460

SECRETARY
Cracker-jack secretary to Sales Manager. Small office.
Good starting salary.
Opportunity for advancement.
VA 6-5353
Mrs. PHILLIPS

SECRETARY
To Savings & Loan Executive. Good salary, paid vacation and insurance benefits.
Call
YA 7-3895

MOTERIS AR PORA
Šeimininkavimui ir prižiūrėjimui 9 m. mergaitės.
Gyventi vieta.
A. M. MARCUSSEN
900 N. HUMPHREY, OAK PARK, ILL.
848-8007
po 8 val. vak. arba visą dieną sekmadienį.

PATIKIMA MOTERIS
Bendrai namų ruošai ir virimui. Gyventi vietoje ar kitur. 5 dienos. Privatus kambarys, vonia, TV. 4 mok. amžiaus vaikai. Atlyginimas susitarus. Maloni aplinka. Geri namai tinkamam asmeniui. Puiki transport.
RIVER FOREST. Tel. 771-8114

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-4421

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA MOTERIS
Šeimininkauti ir gyventi vietoje prie senesnio amžiaus poros, ūkyje, 50 mylių nuo Detroito. 5 darbo dienos ar visą savaitę. Pageidaujama lietuviškai kalbanti. Rašykite
Mrs. MALCOLM GOODWIN,
7837 RUBY. UTICA, MICH. 48087.
Detroite tel. 313 — 739-1584

PATIKIMA MOTERIS
Prižiūrėti 2 vaikus 4-6 ir valyti mažą butą 1 aukšte. 5 dienos savaitėje, nuo 11 r. iki 5 v. v. Kalbėti angliškai. Atlyginimas susitarus. Puikus susisiekimas. Arti L ir buso Evanstone.
869-5093 vakarais.

FITTER — SEWER
Retail Experience Only
Excellent Working Conditions
Generous Discount
Also Part Time Fitter — Sewer
Apply
BRAMSON'S, INC.
700 N. Michigan Ave.

TYPIST
Pleasant working conditions
Permanent.
COATS & BURCHARD CO.
4413 No. Ravenswood

PATIKIMA SUBRENDUSI MOTERIS
Gyventi vietoje ar kitur. Turinti social security. Privatus kambarys, išlaikymas, priedo alga. Lengva namų ruoša ir virimas. Geri namai tinkamam asmeniui. Šiaurvakariai.
637-2442.

COMPTOMETER OPERATORS
Pleasant working conditions.
Permanent.
COATS & BURCHARD CO.
4413 North Ravenswood

NATIONAL HEALTH AGENCY
TEMPORARY FIELD STAFF NEEDED FOR SURVEY IN HUMANITARIAN WORK
Belmont/Cragin Area
Full Or Part Time.
Call Mr. MAHONEY
372-0471

ASSEMBLERS AND RIVETERS.
Experienced line and bench assemblers (metals) needed for day shift — 8 to 4:30.
Good wages and Company Benefits.
ACE FASTENER CO.
4100 W. VICTORIA
CTA-PULASKI RD.
JU 3-3838
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BAPTIST MEMORIAL HOSPITAL IN JACKSONVILLE, FLORIDA
Offers Excellent Opportunities For
SURGERY NURSES
3-11 Shift — Also Experienced
REGISTERED NURSES
Needed for modern, progressive 416-bed general hospital in Jacksonville, Florida. Excellent salary and fringe benefits program. Also Registered
PHYSICAL THERAPIST
Salary Open
Wire, Write,
Call: Personnel Department
BAPTIST MEMORIAL HOSPITAL
800 Miami Road
JACKSONVILLE, FLORIDA 32207
Tel. (904) 398-3511

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

AMERICAN TRAVEL SERVICE
Walter Rask, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787
Šį metą nustatyti 5 dienų vizitai Lietuvoj, bet Walter Rask vakar gavo pranešimą, kad jo bendrovės vežami turistai galės praleisti Lietuvoje 14 dienų. Kas nori pasinaudoti jo patarnavimais, turi tuojau užsiregistruoti.

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654
STATE FARM MUTUAL AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

BIVIN'S SEWERS
3227 W. North Ave.
3021 West 63rd St.
Išvalome išmatų baseinus, pravalome visus vamzdžius, pataisome vandentekį. Apkainavimas veltui.
Telefonuoti 276-2421.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNČIAMI SIUNTINIAI
Į Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ

ŽIŪRĖKITE
4 BUTŲ MŪRAS ir 4 auto mūro garažas. Dideli butai. Kaina atvira deryboms.
5 KAMBARIŲ ŠVIESUS BUNGALOW. Naujas gazu šildymas. 40 pėdų lotas, Šalia garažas, visai čia pat. $18,900.
5 KAMBARIŲ, 3 miegamųjų 8 metų modernus mūras prie pat parko. 35 pėdų lotas, 2 auto garažas. — $24,000.
2 BUTŲ MŪRAS, šviesus 2 po 6, modernios virtuvės, karpetai, naujas gazu šildymas. 2 auto mūro garažas. $29,000.
3 BUTAI IR BIZNIS. $3,600 nuomos. Platus lotas. Maži taksai. $21,400.
APIE 30 PĖDŲ lotas ir garažas. Biznio zona. $11,000.
2 AUKŠTŲ MŪRAS. $3,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdų lotas. $22,000.
7 KAMBARIŲ mūras su balkonu. 2 auto garažas. Air conditioning. Karpetai. 2 vonios. Aluminum langai. $25,500.
ATVYKITE — VISI LAUKIAMI!
Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3 - 8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.
A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7 - 3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS